

VERSLAG

Commissie Algemeen Bestuur

Corsanummer : BV24.0021

Datum vergadering : 06-03-2024

Aanwezig in de raadszaal

Commissieleden

Leefbaar 3B : Don van Doorn, Terry Duivesteijn
WIJ Lansingerland : Jan Jumelet, Mark Bik, Ton Jansen
CDA : Jan-Willem van den Beukel, Job Halkes, Wouter de Ruiter
VVD : Matthijs Machielse, Nathalie van Bakel
D66 : Brecht Weerheim, Erik Jonker
CU : Kees-Willen Markus, Bram Oostdijk
GroenLinks : Manon van Splunter, Marko Ruijtenberg
PvdA : Hamid Azzouzi, Nanno Scheringa
VOOR Lansingerland : P. van Olst

Wethouders : Simon Fortuyn, Michiel Muis en Leon Hoek

Voorzitter : Jan Pieter Blonk

Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Afwezig

Leefbaar 3B : Johan Philippens
VVD : Ed van Santen
GroenLinks : Menno Duk
PvdA : Sonnie Biharie
Burgemeester : Pieter van de Stadt

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Goedenavond. Ik open de vergadering van de Commissie Algemeen Bestuur van de gemeente Lansingerland. Het is vandaag 6 maart 2024, mede namens de commissiegriffier hartelijk welkom in deze vergadering. Ook luisteraars thuis, kijkend naar de webcast, welkom en ook welkom wethouders en tot slot natuurlijk de ambtenaren die op de tribune zitten en u, mijn collega commissieleden, raadsleden die er aanwezig zijn. En in het bijzonder Wouter de Ruiter van het CDA en Bram Oostdijk van de ChristenUnie, die beiden vanavond voor het eerst in deze commissie zijn. Welkom heren, ik hoop dat u het een hele leuke commissie vindt. Althans dan zou u het met mij eens zijn. Oké, alle fracties zijn aanwezig, wat ik zo zie. Ja. En we gaan aan de slag.

2. Inspreker(s)

De voorzitter: Agendapunt twee, sprekers die zijn er niet, dus we gaan snel door.

3. Vaststelling verslag vergadering d.d.

De voorzitter: Agendapunt drie. Er liggen twee verslagen, een van 6 december en een van 17 januari, beide verslagen zijn in ieder geval geen wijzigingsvoorstellen binnengekomen. Dat betekent dat beide verslagen vastgesteld zijn.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Dan komen naar de vaststelling van de agenda. Ik heb begrepen dat mevrouw Van Splunter daar... De heer Ruijtenberg is ook goed.

De heer Ruijtenberg: Ja, mevrouw Van Splunter mag ook trouwens hoor. Dat maakt mij niet zozeer uit eigenlijk. Maar het gaat even om, dat op de agenda ziet u bespreek punt 5a, informatievoorziening en verloop van proces omtrent verduurzaming zwembad de Windas. Dit zou besproken worden door de heer Duk, maar de heer Duk is ziek en aangezien de woorden Duk, Windas en verduurzaming bijna synoniem zijn voor elkaar, willen wij dit eigenlijk wel door hem laten bespreken. Dus ik verzoek u en de commissie om dit nu van de agenda te halen en dit eventueel te agenderen voor de commissie van april.

De voorzitter: Oké. Nou dat is een duidelijk voorstel en ik heb begrepen dat u alle fracties al benaderd heeft en dat u eigenlijk het al binnen heeft, maar ik ga het toch even vragen. Kunt u mij instemmen dat dit agendapunt doorgeschoven wordt naar de vergadering van april? Ja? Oké dan gaan we dat doen. Dan vervalt agendapunt 5a, vervalt. Ja. Oké, dan is er ook nog een rondvraag aangemeld van de heer Bik van WIJ Lansingerland betreffende auto inbraken parkeerplaats station Lansingerland, het zal station Lansingerland-Zoetermeer zijn, neem ik aan. Daar gaan we dan maar vanuit. Dus mijnheer Bik dat klopt hè. Ja, dan komt die aan het eind van de vergadering, gaan we die bespreken, die rondvraag en dan is agendapunt 5a, dat is dus vervallen.

5. Bespreekpunten

a. Informatievoorziening en verloop van proces omtrent verduurzaming zwembad de Windas (vervalt)

b. Diverse brieven over locaties Windenergie (opleg met agendering volgt op 26/2)

De voorzitter: Dan gaan we direct door naar, even kijken, 5b. Dat zijn diverse brieven over locaties windenergie. GroenLinks heeft een bespreek stuk geagendeerd betreffende een brief van het college aan de provincie over windenergie. In deze brief van 8 februari 2024 geeft het college aan hoe zij invulling hebben gegeven aan de discussie in deze commissie in januari over de locaties voor windenergie en een discussie hierover met de provincie. In de agenderende tekst heeft GroenLinks vragen gesteld aan het college en niet aan de commissieleden. Een besprekstuk is in principe een gedachtewisseling tussen fracties, waarbij ook zo nodig de mening van het college betrokken kan worden. In die zin passen deze vijftien vragen van GroenLinks eigenlijk niet in het plaatje wat we afgesproken hebben, maar daar heeft het presidium anders over besloten. Die hebben gezegd dat kan wel besproken worden en dus dat gaat dan ook gebeuren en ondanks dat GroenLinks aan de leden van de commissie geen vragen heeft gesteld of meningen worden gevraagd, zal ik natuurlijk wel ruimte geven aan u om, als u dat vindt, daar vragen over te stellen. En tenslotte maak ik nog even de opmerking dat het niet de bedoeling is om de discussie van 17 januari, om die te gaan herhalen. Ik geef graag het woord aan de heer Ruijtenberg voor de introductie van zijn voorstel. De heer Markus.

De heer Markus: Ja, voorzitter, u duidt heel netjes dat er alleen vragen aan het college staat, dus ik vraag me eigenlijk af wat ik hier doe voor dit besprekspunt, in alle oprechtheid, want er staan vijftien vragen die aan het college worden gesteld, wordt aan ons niet gevraagd. Dus ik heb geen idee wat wij met dit besprekspunt aan moeten. Dus we kunnen rustig afwachten tot al die beantwoordingen zijn geweest, maar dat is een beetje zonde van de tijd, denk ik.

De voorzitter: Ja, mijn introductie sluit aan bij wat u net aangaf natuurlijk, maar ik zit ermee dat het presidium heeft besloten dat dit wel door kan gaan. Ik ga even naar de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: In het presidium zelf is onze fractie vertegenwoordigd geweest door collega Bouman. Maar ik heb daar verslag van gekregen en ook van tevoren input gegeven. Volgens ons zijn dit gewoon belangrijke brieven, die weer een volgende stap zijn in het dossier Bleizo Dus we waren er voorstander van in het presidium om dit te agenderen. Pas na het presidium is mijn lezing van de zaak, is het besprekstuk aangeleverd door collega Ruijtenberg. En dat is heel prima. Dat is wel wat smaller dan we het hadden geïnterpreteerd en ook ingestoken in het presidium. Want dat zijn natuurvragen aan het college. Wat ons betreft zou het gewoon wijs zijn om iets meer ruimte te geven aan elkaar, zonder herhaling van zetten inderdaad, maar wel iets meer ruimte te geven aan elkaar, in te gaan door stukken die voorliggen en daar ook gewoon van elke fractie een inbreng te verwachten. Maar met de focus wel te leggen op de vragen, maar nogmaals die zijn pas na het presidium zelf bekend geworden. Dus ik wil mezelf niet helemaal aangehouden achter.

De voorzitter: Verder nog vragen? De heer Markus.

De heer Markus: Nou, volgens mij is het heel simpel, er is in presidium aangegeven, laten we die discussie inderdaad in presidium voeren. Maar dat er inderdaad een oplegstuk komt en een bespreekpunt met de commissie en niet met het college, want daar hebben andere middelen voor. Het college is te gast bij de commissies. Dus wij betreuren het uitermate dat er nu eigenlijk gewoon een soort technische artikel zevenendertig vragen voor liggen waar we naar moeten gaan luisteren bij de beantwoording. Dus dat vind ik jammer. Dat doet ook de discussie geen recht. En ik snap goed dat hierover gesproken moet worden, maar ik betreur het wel dat het op deze manier gaat want dit is gewoon zonde van de discussie en ook zonde van de voorbereiding die iedereen wel of niet hieraan gepleegd heeft. Dat is een gemiste kans.

De voorzitter: Heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dan even ter verdediging van collega Ruijtenberg. Die heeft hier energie in gestoken. Dit stuk is al voor mij meer dan een week bekend, ik neem aan dat de heer Markus dan van tevoren even contact heeft gezocht met collega Ruijtenberg om dit te benoemen en dan een bespreekstuk te verbreden. Dat had ook prima gekund, want nu overvalt hij volgens mij ook zijn collega ermee.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nu toch naar de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik vond het zich wel boeiend hoor, om dit even aan te horen. Zo vanaf het achterbankje, zal ik maar zeggen. Bespreekpunt, oplegnotitie, er is al heel veel over gesproken. Ik geloof net dat de heer Jumelet ook trouwens nog iets erover wilde zeggen, dus wellicht dat hij nu een interruptie meteen wil plegen hierover. Ik zie hem nee schudden, dus niet. Waarom wij dan toch dit gedaan hebben en ik begrijp inderdaad dat, de vragen die ik gesteld heb zijn voornamelijk aan het college gesteld, daar is echter ook bij de mogelijkheid voor overige partijen om daar te luisteren, om te vinden wat het college zegt en daar misschien ook nog een mening over te formeren. Die eventueel over zouden kunnen tot vervolgvragen. Ik zal niet de vijftien vragen die op schrift gesteld zijn herhalen. Iedereen heeft ze kunnen lezen, iedereen heeft ze ook gelezen, hoorde ik zojuist. Dat is heel erg goed. Waarom dan toch op deze manier dit graag agenderen? Het heeft ermee te maken dat wij voor... Wij hebben het in januari besproken en we gaan niet januari overdoen maar de inhoud van deze brief die het college heeft gestuurd naar de provincie met daarin de oproep tot bemiddeling tot BZK, heeft ons verbaasd. De timing van de brief, de inhoud van de brief. En daar wil ik graag in de openbaarheid met het college van gedachten verwisselen. Voor u is het wellicht handig dat u dingen hoort die u nog niet gehoord heeft. Het is wellicht handig dat u denkt, oh dat wist ik niet, ik wil daar vervolgvragen over stellen. Dat is in de openbaarheid makkelijker dan met schriftelijke artikel zevenendertig vragen, waarvan we ook weten dat heel veel mensen die voor kennisgeving aannemen en niet zullen lezen. Ik vind het belangrijk, want dit is namelijk iets waar ook onze inwoners recht op hebben om dit in de openbaring te vernemen. En weten dat hierover gediscussieerd wordt. Het is inderdaad niet de bedoeling om januari over te doen, maar het is wel de bedoeling om een aantal helderheid te krijgen van waarom deze stappen. Waarom deze bemiddeling? Waarom bijvoorbeeld, ik heb de vraag niet gesteld in eerste instantie, maar bemiddeling door BZK en niet door economische zaken. Omdat het ook gaat over energieopwekking. Waarom is daarvoor gekozen en daar wil ik meer duidelijkheid over krijgen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de commissie. Voor de eerste termijn. Geen behoefte aan? De heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Jawel hoor. Ja, ik wacht even af en ik ga wel verzoeken, voorzitter en in alle vrijheid hoop ik dat u me ook een beetje zult bijsturen, als u zegt nou dat vind ik buiten de orde, want volgens mij probeer ik me te richten op de stukken die voorliggen. Ik zie daarin opmerkingen over bijvoorbeeld een bestuurlijke impasse, die woorden heb ik nog niet eerder op deze manier gelezen in de stukken, dus ik zal me daar oprichten. En ook langs de lijnen van het bespreekstuk van collega Ruijtenberg. Maar nogmaals, als u zegt als voorzitter van deze vergadering nou, ik vind het een herhaling, hoor ik dat ook graag. Maar allereerst, voorzitter, wil ik graag beginnen met felicitaties aan de Stolk Brothers. Het is namelijk de Commissie Algemeen Bestuur, die gaat over economie in Lansingerland en zojuist is bekend geworden volgens mij, dat de Stolk Brothers, een van de vooraanstaande tuinbouwbedrijven in Lansingerland, de tuinbouw innovatieprijs hebben gewonnen. En dat is iets heel bijzonders en daar mogen we trots op zijn. Dus bij deze de welgemeende felicitatie. Voorzitter, dan

Bleizo Dat is inderdaad wel debat nummer tien of iets dergelijks. En we moeten dat niet overdoen en we moeten wel de moed erin houden wat ons betreft. Ik heb me wel eens voorgesteld dat een nieuwe ambtenaar op dit dossier alle debatten moet terugkijken en vraag ik me af hoe zou dat gaan? Zou dat dan voelen als een soort bingewatching met elke keer een cliffhanger? Iets heel moois. Of zou dat meer voelen als Groundhog Day, dat je denkt, weer zo'n debat met weer eenzelfde uitkomst. Ik hoor graag, misschien anoniem, van een ambtenaar die het ooit eens gaat doen, hoe dat overkomt? Maar goed, voorzitter, even serieus. Vandaag wil ik proberen met een frisse blik naar dit stuk te kijken, want het zijn wel belangrijke brieven die die verstuurd zijn. De reactie van het college op een brief van GS en het college spreekt daarin, zoals ik al zei, van een impasse. Voorzitter, mijn fractie heeft de indruk dat we die impasse toch zelf hebben gecreëerd. Dus ik heb het er wat vragen over die woordkeuze aan het college, in aanvulling op de vragen van collega Ruijtenberg, want ik vraag me af of we die dus niet zelf hebben gecreëerd en hoe eigenlijk onze inwoners hiernaar kijken. Als ik luister naar Nieuwe Lansinger Stroom, dan zeggen ze nee, dat is geen impasse, we hebben een plan om windturbines te realiseren op Bleizo Geef ons die ruimte. Als ik luister naar onze ondernemers, bijvoorbeeld de VSVK heeft pas ruimte moeten opzoeken in Pijnacker, had hier geen plek meer. Maar ook VNO-NCW die heeft een brief gestuurd naar het college. Ik hoor overigens graag zo meteen of daar een antwoord op is gegeven, of we daar een afschrift van kunnen ontvangen, hoor ik graag van het college. Maar ook die ondernemers die vragen geef ons de ruimte eigenlijk om te doen wat wij willen op Bleizo Namelijk bedrijven realiseren. Dus ook die hebben eigenlijk niet de behoefte aan die impasse die wij misschien zelf creëren. En tot slot als ik inwoners spreek, ik heb hier een technische vragen over gesteld namens onze fractie, dan maken ze zich ook zorgen over het financiële plaatje. We lezen in die antwoorden op de technische vragen dat we eigenlijk nu als we de bestemming zouden realiseren elf-en-een-half miljoen euro zouden kunnen verdienen als gemeente en uit die antwoord op de technische vragen blijkt dat die elf-en-een-half miljoen euro verdampen als gevolg van die impasse die we zelf hebben gecreëerd. Dat is vijfhonderd euro per huishouden die is verdampt. En die huishoudens, die hebben daar denk ik ook niet zo'n behoefte aan, aan dit soort inpassen dat we zelf creëren. Dus mijn vraag aan het college, voorzitter, is waaruit zou nou die impasse nog bestaan als we zouden luisteren naar die ondernemers en die duurzaamheidsvoorvechters en naar die inwoners, dus die bestemming gewoon zouden realiseren. Nog een laatste vraag, voorzitter, ook in die beantwoording op de technische vragen ging het even over het getal waarmee geschermd is dat het besluit van de provincie zou leiden tot vijfenzeventig tot honderdtien miljoen euro afwaardering van de grond. Een enorm bedrag dat wel vragen oproep bij mijn fractie. Dus we hebben daar navraag naar gedaan en uit die beantwoording blijkt dat er een scenario is gemaakt en een schatting waarbij ervan is uitgegaan dat de huidige bestemming niet gerealiseerd mag worden. Ik begrijp dat zo, dat er dus geen enkel bedrijf mag worden gerealiseerd op de grond en er is er uitgegaan van afwaardering naar agrarische waarde. Dus naar afwaardering tot gewoon weiland, koeien laten grazen. Mijn vraag is, misschien aan het college primair, maar ook wel aan de collega's, is dat nu werkelijk een scenario dat reëel genoeg is om te gebruiken in de media of is dat meer een soort dreigen, bijna? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Verder nog in eerste termijn van de zijde van de commissie? Dat is niet het geval. Dan ga ik naar wethouder Muis.

De heer Muis: Ja, dank u wel, voorzitter en dank dat ik hier samen met Simon te gast mag zijn in jullie commissie.

De voorzitter: U bedoelt wethouder Fortuyn.

De heer Muis: Ja, wethouder Fortuyn. Ik zal een duiding geven van de brief inderdaad aan de hand van de vragen, voorzitter. De heer Ruijtenberg heeft ook niet alle vragen genoemd. We hebben ze natuurlijk wel gelezen. En volgens mij zijn alle antwoorden altijd al aanwezig, volgens mij is dat sowieso, zijn al alle antwoorden altijd al aanwezig. Maar ik denk dat er geen kwaad kan om even de duiding nog een keer te geven. En dan ziet u vanzelf dat het antwoord geeft op al uw vragen. Voor de financiën kijk straks eventjes naar mijn collega en die knikt ja, dus die kan daar wellicht iets over zeggen. We willen voorkomen dat we de discussie over gaan doen, maar ik merk toch aan de hand van de vragen, dat we toch een klein stukje terug moeten. En dat is oktober 2022. Daar heeft uw raad het ontwikkeld perspectief proeftuin Bleizo-West vastgesteld. Daarmee gaat Lansingerland, de raad van Lansingerland, de gemeente Lansingerland, het college, uw college voor een dynamische woon- en werkomgeving bij het station Lansingerland-Zoetermeer. Daarmee versterken we het Horti Science Park en het Dutch Innovation Park in Zoetermeer door deze topsectoren hier aan elkaar te verbinden. Dit perspectief is natuurlijk niet zomaar tot stand gekomen. Er is een hele lange geschiedenis en er is ook een uitgebreid

traject aan voorafgegaan, waarin we hebben gekeken naar woningbehoefte onderzoeken, leefomgevingsaspecten, economische invulling en ook financiële haalbaarheid, wat net ook werd aangehaald. En sinds de vaststelling van het ontwikkelperspectief zijn wij ambtelijk en bestuurlijk met de provincie in overleg over de toekomst van dit gebied. En het is geen verrassing als ik zeg dat die gesprekken op zijn zachtst gezegd niet soepel verlopen. En zoals u raad, in alle brieven vanuit uw college en vanuit de provincie heeft kunnen lezen verschillen uw college en het college van GS op een aantal inhoudelijke en beleidsmatige zaken blijvend van inzicht. Het standpunt van het college van GS over windenergie kunnen wij niet los zien van deze discussie over Bleizo-West. Het standpunt van GS dat er hoe dan ook windenergie gerealiseerd moet worden in Lansingerland, sluit niet aan bij de gemaakte afspraken en belangrijker nog, is een zeer onorthodoxe en vooral onverstandig uitgangspunt. Inpassing van windturbines is, zoals u allen hebt kunnen lezen in de onderzoeken, onze onderzoeken, nog een keer in het provinciale onderzoeken, zeer complex, ruimtelijk beleidsmatig, financieel vraagt dit om een veel zorgvuldiger proces, dan dat er nu wordt gelopen. Het vertrekpunt is dat er koste wat kost windenergie gerealiseerd moet worden en dit gaat voorbij aan de complexe werkelijkheid en laat dus ook geen ruimte voor zorgvuldige integrale afwegingen en daarmee ook niet voor een goed inhoudelijk gesprek. Het college deelt daarin uw zorgen, de zorgen van uw raad en daar hebben we natuurlijk uitgebreid met elkaar over gesproken en die hebben wij ook tot ons genomen als college. Daarbij komt dat GS met haar uitleg en interpretatie van het coalitieakkoord en het besluit van december de ontwikkeling van Bleizo-West afhankelijk maakt van windenergie elders in onze gemeente. En zoals we met uw commissie hebben besproken, staan de gevolgen van het besluit niet in verhouding tot de onhaalbaarheid van windenergie in dit gebied. Ook vindt het college het niet passend dat het provinciebestuur het wijzigen van het omgevingsbeleid op het gebied van bedrijventerreinen beleid afhankelijk maakt van de realisatie van windenergie. Dit is een oneigenlijke koppeling die in de ruimtelijke ordening niet is toegestaan. Laat dat even op u inwerken. Is een precedent wat hier gebeurt. Voor bestuurskundigen is dat misschien heel interessant, maar voor ons is dat uitermate vervelend. Met het besluit van het college van GS en de brief daarover heeft de provincie, de provincie, dus niet het college van Lansingerland, maar de provincie heeft gekozen en die heeft dit eenzijdig een besluit genomen en daarmee geen ruimte gelaten voor een goed gesprek.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken voor een interruptie van de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Dank, voorzitter. Ik was benieuwd, omdat ik de heer Muis de argumentatie van onze burgemeester hoor herhalen van de laatste vergadering, of de aangekondigde gang naar de bestuursrechter is doorgezet of wordt doorgezet vanwege inderdaad dit machtsmisbruik, zoals het wordt geformuleerd.

De voorzitter: Wethouder Muis.

De heer Muis: Voorzitter, wij kijken naar alles. Het staat verderop in mijn tekst. Maar alle opties liggen op tafel. Alleen u heeft ook kunnen lezen welke handreiking wij nu doen richting de provincie. Dus het lijkt ons heel verstandig om niet, daar gaan we straks ook als college niet op in, op alle alsdan vragen of ja, als BZK niet wil, als de provincie niet wil, dat zullen we dan zien en dan bepalen. Wij gaan nu, hebben nu een brief gestuurd daar heeft u kennis van kunnen nemen en dat is onze inzet om hier uit te komen. En ik kan me niet voorstellen dat een andere overheid zegt, nou dank, maar daar gaan wij niet op in. Ik ga verder, voorzitter. Nou dus gezien die hele grote afstand, die er tussen beide besturen zit op deze onderwerpen en de zeer lange voorgeschiedenis, constateert uw college met steun van de meerderheid van de raad in elk geval, dat we in een impasse terecht zijn gekomen. Ja, ik kan het niet anders noemen. Er werd net echt expliciet naar gevraagd. Waarom impasse? Ja, ik denk als je de media heb gelezen, als je de brieven hebt gelezen, ik wil u ook wel zeggen, wij samen met wethouders van de gemeente Zoetermeer, we kunnen van alles vertellen maar als er niet serieus beweging is aan de andere kant dan spreek ik van een impasse de andere kant zal het wellicht anders zien. Dus in die zin is het altijd degene die het stelt die heeft dat gevoel. Een ander kan heel ander gevoel bij hebben. Dat begrijp ik, maar voor ons is het echt een bestuurlijke impasse waar een eind aan moet komen. Dit is dus niet in het belang van Lansingerland, deze impasse, niet in het belang van onze regionale samenwerkingspartners, zoals de MRDH. Het is ook niet voor niets dat zij dus ook een brief hebben gestuurd, want ook zij zien dat dit iets is wat opgelost moet worden. En dat betekent niet direct inderdaad naar de rechter of armpje drukken, kijken wie de meeste instrumenten ter beschikking heeft, maar gewoon normaal, zou je haast zeggen, laten kijken, laten objectiveren, van zien wij het nou echt helemaal verkeerd hier in Lansingerland en Zoetermeer in de regio of is het de provincie die misschien eens na moet denken wat zij precies willen? Ik zat in het rijtje, MRDH, maar ook Samenwerkingsverband

Wonen, de wethouders wonen, maar goed het gaat veel breder, wethouders economie et cetera. En ten slotte vooral niet als laatste, het is niet in het belang van onze inwoners die wachten tot een aantal problemen worden opgelost die nu gewoon stil komen te liggen. Het college ziet het daarom als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om tot een oplossing te komen en we pleiten daarom voor bestuurlijke bemiddeling met een onafhankelijk adviseur. Dat wij dit als een goede oplossing zien, is ook geen geheim. Ook vorig jaar rond deze tijd hebben we hier al voor gepleit. GS is daar toen niet op ingegaan. Nu zijn we een jaar verder en nog steeds geen centimeter vooruit. We vinden het tijd voor een andere route. Met dit aanbod doen wij nadrukkelijk een stap naar voren, een beetje analoog aan wat er in de formatie gebeurt, wij steken ook onze hand uit. En het doel van de beoogde bemiddeling is om tot een oplossing te komen. Was volgens mij ook een van de vragen. Het college, ook een van de vragen, steunt ons pleidooi hierin en wij hebben er vertrouwen in dat het college van GS onze uitgestoken hand aan zal nemen. Zodat we gezamenlijk naar het ministerie kunnen stappen met dit verzoek. En BZK heeft overigens nog niet eerder bemiddeld en het is ook dus een hele logische partij wanneer twee overheden er onderling niet uitkomen om daar de vraag neer te leggen, het verzoek. Het lijkt ons niet verstandig om op zaken vooruit te lopen, dus voor een soort sorteren op uitkomsten op het onwaarschijnlijke geval dat onze hand niet door GS zou worden aangenomen en duidelijk mag zijn dat ik net al zei dat alle opties op tafel liggen. En dit is stap één daarin. Voorzitter, volgens mij is dit wel de samenvatting van waar we staan. En daar wou ik het even bij laten voor de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Muis. Dan ga ik naar de heer Fortuyn.

De heer Fortuyn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter en dank u wel voor de vragen, de financiële doorkijk, gedaan door het CDA om, laat ik zeggen, de vertraging die er nu optreedt, dat het ongeveer vijfhonderd euro per huishouden gaat kosten, zo'n tien miljoen euro, waar u het over heeft. Nou, we hebben gezegd dat wij inderdaad twee miljoen per jaar aan derving hebben en renteverlies hebben en kosten die we moeten maken en dat komt inderdaad, als we het op drieëntwintig huishoudens houden, dat is ongeveer de lijn die we ook doen, want ja we hadden er graag 30.000 gehad, maar ja, dat gaat niet lukken op deze manier. Dan was het iets minder geweest. Waar het dat in de kern om gaat, we hebben vijfenzeventig hectare grond liggen, daar ligt in de GR Bleizo, u weet, dat is een samenwerking tussen Zoetermeer en Lansingerland, dat er een grond waardering is op de kade van bedrijventerrein. Dat weet u ook. Dat geeft een span breedte van pakweg vijfenzeventig tot honderdtien miljoen, hangt er een beetje vanaf hoe je het kan inrichten en wat er omheen zit. Maar dat is ongeveer wel de waarde die erin zit. Wat gaat er gebeuren als daar twee of drie windmolens gerealiseerd gaat worden? En waarvan we al zeker weten, door de doorrekeningen, dat de twaalf megawatt waar wij nog steeds aan gehouden worden en niet de bonus van vijftien megawatt, dat dat op die locatie niet te realiseren is. U weet ook dat de wet met de afstandscriteria aangepast wordt op dit moment en dat betekent dus dat in die afstandscriteria en veiligheidsnormen het gebied grotendeels, laat ik zeggen, niet meer geschikt is voor enige bebouwing dan ook en dat gaat dus om een gigantisch verlies lijden, want je kan er niks meer doen. En dat is het kader wat we geschetst hebben, dat dat tot een gigantisch verlies zou kunnen leiden. Of dat verlies is voor Zoetermeer en voor Lansingerland, dat is nog te bezien. Wij hebben zelf al bekeken, kunnen we dat rechtstreeks claimen als overheden onderling, maar we hebben ook nog een gemeenschappelijke regeling, dus we onderzoeken dat nog. En dit is dan vele malen meer dan de vijfhonderd euro waar we nu over praten. In de kern genomen is het, dat dit soort afwegingen waar ik het een met u nu over heb, is dat überhaupt niet in de besluitvorming van de keuze waar we in het gebied iets willen gezamenlijk met de Gedeputeerde Staten mee hebben kunnen nemen. Dus los van programma wonen, los van programma economie, los van eventueel de financiële schade, los van de uitgangspunten die men zelf als beleidslijn heeft als provincie, dat is nooit te nimmer, ondanks inbreng van onze kant uit, op tafel gekomen. Het ging enkel om de vraag, gij zult eerst wind realiseren alvorens wij overwegen om een nieuwe blik op Bleizo-West te doen zonder nog een keer de toezegging, dat als wij wind realiseren, dan mag er ook gebouwd worden. Daar zit de impasse, het is geen dialoog, maar is gewoon een monoloog. Ik zeg het wat harder dan mijn collega Muis, maar ik zit al vanaf, namens u, vanaf februari 2022, ben ik bezig om het goeie gesprek te hebben in alle redelijkheid en er is maar één weg, eerst wind en dan kijken we verder zonder perspectief om de woningbouw rond een prachtige station Langeland-Zoetermeer met RET en HTM te ontwikkelen. Daar is de discussie over en dan vinden wij dat we een handreiking doen, want die discussie willen we ook niet meer hebben, de handreiking doen zet een adviseur in, laat die nou eens de weging maken en als daar een uitkomst uitkomt, accepteer die ook. Dat is wel de inzet die we hebben. Mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: De heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, of ik ben gek en dan hoor ik het graag van de wethouder waarom dat zo is, of ik ben zwaar teleurgesteld. Ik zal zeggen waarom. De wethouder, die is in mijn beleving weer bezig met het strooien van zand in de ogen over de combinatie windturbine en bedrijventerreinen. Heeft hij eerder een keer gedaan, dat was ergens online. Maar we zitten nu hier in een commissie zaal en dan wil ik het graag eventjes gewoon uit kruisen met elkaar of we elkaar nou misverstaan of dat er toch een beetje een iets anders aan de hand is. Er zijn handreikingen, daar kun je de grachten mee dempen, over de mogelijkheden van de combinatie van bedrijventerreinen en windturbines, die mogelijkheden zijn er. Vijfhonderd meter verderop in Zoetermeer zie je dat gewoon in vol ornaat, windturbines en bedrijven. Die nieuwe afstandsnormen waar de wethouder het over heeft, voorzitter, die zijn er nog niet. Daar wordt over gesproken over de mogelijkheid, dus dat is geen feit, dat is iets wat wordt besproken. Op dit moment is mijn informatie, maar nogmaals ik geef het graag voor een betere, dat het prima te combineren is, bedrijvigheid die geen kwetsbare objecten zijn met windmolens. En toch is de suggestie nu weer, net als in de beantwoording van onze technische vragen, dat we er rekening mee zullen moeten houden dat als er twee windturbines komen, dat er alleen maar koeien kunnen grazen. Zie ik dat nou verkeerd? Ben ik gek, voorzitter, of heeft u nog echte informatie die u met mij kunt delen waaruit blijkt dat het inderdaad een onmogelijke combinatie is, bedrijven en windturbines.

De voorzitter: Wethouder Fortuyn.

De heer Fortuyn: Ja, mijnheer de voorzitter, ik zou graag de bevestiging willen uitsturen, maar dat doe ik maar even niet. Het is gewoon een feit en u beweert elke keer dat het wel kan. Het kan dus niet. De huidige opwekking die we hebben op honderdvijfenveertig of honderdvijfennegentig meter hoog, met de wiekbreedte die we hebben, met de veiligheidsnormen die wel gaan gelden, dat is een kwestie van maanden, maar dan gaat het echt gebeuren, dan heeft dat voor ons gebied een gigantisch effect. En daar kunt u van zeggen, nou ben ik gek nee, ik zal niet zeggen dat u gek bent, maar we verschillen van mening. Het is gewoon een feit wat ik hier neerleg. Want het zou doodzonde zijn als ik u als wethouder verkeerd voorlicht. En dan trek ik ook de consequentie als het kan he. Zo simpel is het.

De voorzitter: Ik heb interruptie van mijnheer Machielse.

De heer Machielse: Dank u wel, voorzitter. Buitengewoon interessante discussie over feiten, meningen en fictie, maar politiek gaat soms ook over een stukje relaties opbouwen en een stukje vertrouwen. En ik ga u dezelfde vraag stellen eigenlijk, wethouder, ben ik nou gek of zei u hier twee maanden geleden nog in deze commissie, onder andere u en een ander lid van het college, dat de banden met GS uitstekend waren, het in goed overleg ging en er meer tijd nodig was voor het goede gesprek. Ik hoorde u buitengewoon optimistisch, opgewekt. Dat is natuurlijk een mening, dus niet feitelijk te duiden, dus dat ga u ik ook niet vragen. Maar wat is er nou zo veranderd in die afgelopen twee maanden, dat hier nu twee collegeleden deze avond eigenlijk de messen aan het slijpen zijn om het goede gesprek te gaan voeren met hulp van anderen, allerlei maatregelen overwegen waar ik de heer Muis zelfs hoor zeggen wij sluiten niets uit op dit moment, nou dat zijn totaal andere woorden dan twee maanden geleden. En als ik de openbare informatie erop na sla, is het enige wat er is gebeurd is dat er twee brieven over en weer zijn gestuurd. Dus vraag: Wat is er nou werkelijk zo veranderd de afgelopen twee maanden in de relatie tussen ons college en het college in de provincie, dat ik in ieder geval naar mijn eigen waarneming een totaal andere houding en emotie bemerk bij dit college.

De voorzitter: Wethouder Fortuyn.

De heer Fortuyn: Ik vind het mooi verwoord, dank u wel voor deze vraag. Het klopt. We waren enthousiast in gesprek met elkaar, nadat we inderdaad ook gezegd hadden van jongens, we moeten dit nog eens een keer opnieuw wegen. Maar 19 december, vrijdagavond laat, voor het kerstreces, komt er een projectbesluit op ons af. En dat paste niet, en nogmaals niet, in datgeen wat in onze gesprekken had plaatsgevonden. En als je dan een projectbesluit krijgt, zoals u dat heeft kunnen lezen van 19 december, waar wij uitvoerig over gesproken hebben met elkaar in januari, waaruit uiteindelijk ook de brief een beantwoording van ons is gericht aan GS is daar de oorzaak van.

De voorzitter: De heer Machielse.

De heer Machielse: Mag ik dan correct concluderen dat er tussen de bespreking in januari, waarin u buiten en optimistisch was over het goede gesprek en bevestigde dat de relatie met het college in de provincie uitstekend was, er geen feitelijk nieuwe informatie is tot op heden?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Fortuyn: Dat is correct. Dat is correct en wij reageren op de brief die op 19 december vrijdagavond, om even te duiden voor het kerstecce, is binnengekomen. Toen was het een projectbesluit en daarmee was gewoon de zaak op slot. Dat heeft te kunnen lezen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ruijtenberg, interruptie?

De heer Ruijtenberg: Ja dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ja, mijnheer Van den Beukel die zei het al, de woorden zwaar teleurgesteld en die woorden, die mening van de heer Van den Beukel die deel ik. Zwaar teleurgesteld over dit en ik ga het ook maar gewoon op zijn Rotterdams zeggen, kul antwoord van het college over de vijftien vragen die gesteld zijn. Als we naar... En misschien moet ik ze dan maar gewoon voor gaan lezen want dat dusver doet u heel goed uw best om inderdaad, zoals de heer Van den Beukel zei, zand in de ogen te strooien. Ook met de heer Machielse, in januari wordt geroepen de relatie is goed, in februari is die totaal verziekt. Ook niet diplomatiek, maar ook gewoon op zijn Rotterdams, dat deze brieven moeten komen. Nu zegt u van we gaan niet reageren op wat als vragen, daarmee maakt u zich echt heel gemakkelijk ervan af met die vijftien vragen, dus laat ik het maar gewoon voorlezen. Misschien dat u dan wel een antwoord kunt geven. Vraag één en vraag twee, nou daar ga ik vanuit dat u die beantwoord heeft, want namelijk daarop heeft u gezegd, ja vanuit de gesprekken, we kunnen concluderen dat die er niet meer zijn enzovoort. Wat mij verbaast is dat ik dan uit bronnen hoor dat het laatste gesprek door beide partijen niet afgezegd is, maar dat niet heeft plaatsgevonden, omdat beide partijen niet zwarte Piet wilde krijgen om op een gesprek te gaan, wat me dan daar heel erg in verbaast. Ja, pardon u mag dadelijk antwoord geven. U mag niet interrumpen, mijnheer Fortuyn, u komt dadelijk aan de beurt. Vraag drie, hoe komt dat reeds op zes februari, twee dagen voor de brief van het college van B&W, de MRDA een brief schrijft waarin men het voorstel doet om hierbij te kiezen voor de inzet van een gezamenlijk gekozen bestuurlijk bemiddelaar? Heeft het college van B&W op enige wijze aangedrongen op een dergelijk voorstel van de MRDH? Klip en klaar antwoord graag.

De voorzitter: Ik ga even onderbreken, hoor. In uw woordvoering moet u wel, dat is afgesproken, via de voorzitter spreken en niet een wethouder direct aanspreken. Dat geldt ook voor collega raadsleden. Dat heeft te maken ook met mogelijke emotie, die daarin zit. Ik hoef u niet uit te leggen waarom heel lang geleden daarvoor besloten is. Gaat uw gang verder.

De heer Ruijtenberg: Dan vraag ik via u, welke rol ziet het college van B&W voor de MRDH. Voorzitter, welke rol ziet het college van B&W voor het ministerie van BZK. Oké, die is beantwoord min of meer, want we zijn allebei bestuursorganen. Voorzitter...

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken voor interruptie van de heer Markus.

De heer Markus: Ja, ik vind prima als u die vragen voorleest, maar misschien kunt u even duiden wat er nou achter deze vragen zit, want die vragen we allemaal kunnen lezen, maar achter deze vragen voel ik dat er wat zit en ik zou het fijn vinden als u dat nou eens even duidelijk duidt.

De voorzitter: De heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Achter deze vragen zit vertraging. We kunnen namelijk, er is de mogelijkheid om gewoon, we kunnen een onderzoek doen, nog een keer een onderzoek, waarin we aan kunnen geven er is wel degelijk windenergie mogelijk in Lansingerland. De Gedeputeerde Staten heeft ook al gegeven, die drie turbines in lijn, daar willen we eventueel vanaf zien. We willen daar flexibel voor zijn door op andere plekken daar wat te doen.

De voorzitter: Ik heb nog een interruptie van de heer Markus.

De heer Markus: Voorzitter, het gaat om de ontkoppeling tussen wind en Bleizo, dat is waar het college voor pleit. En dat krijgen we niet van de grond omdat er op dit moment, u erkent geen bestuurlijke impasse, dat erkennen wij wel, maar dat moet van tafel en dat krijgen we waarschijnlijk niet voor elkaar. Dus hoe ziet u dan, zonder bemiddelaar, dat voor zich dat dat van tafel gaat, die koppeling.

De voorzitter: De heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dat krijgt u inderdaad niet van tafel omdat niet alleen dit college, maar ook de colleges daarvoor en de colleges daarvoor de colleges daarvoor sinds het convenant windenergie gesloten is, al twaalf jaar lang op de handen zitten, gehoopt hebben dat het allemaal voorbij zou waaien, dat we niet hoefden te doen. En de realiteit is gewoon dat we dat doen. Ook dit nieuwe college van Gedeputeerde Staten heeft duidelijk gekozen in het collegeakkoord er komt vijftien megawatt windenergie. Dan kun je pleiten wat je wil, je kunt zeggen we doen het niet, je kunt naar de bestuursrechter, kun je stappen, je kunt van alles doen, maar de realiteit is zoals de heer Duk ook in januari zei, de vraag is niet of er windenergie gaat komen in Lansingerland, de vraag is wanneer er windenergie komt. Dat kunnen we beter in eigen hand houden en zelf ontwikkelen dan dat we iets laten doen en ons door de provincie iets laten opleggen.

De voorzitter: Interruptie van de heer Markus.

De heer Markus: U gaat erin op de nut en noodzaak van windenergie. Maar dat was helemaal mijn vraag niet. De vraag is koppel nou die opgave van wind los van Bleizo, want u wil vaart maken. De enige manier om vaart te maken voor Bleizo is die ontkoppeling, want dan kunnen voor Bleizo verder met de onderzoeken. Als je dat nou voor elkaar krijgt met een onafhankelijke bemiddelaar samen met provincie, dan kan die windopgave verder opgepakt worden los van Bleizo, Dan hebben we toch... Is toch prima. Hoe reageert u daarop?

De voorzitter: De heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Ik heb hier net al gezegd, toen u de eerste keer die vraag stelde over de ontkoppeling, die ontkoppeling ga je niet willen, want er zijn twee partijen voor nodig die dat willen ontkoppelen. En aangezien de ene partij het niet wil, wat je wel kan doen, is zelf dit gaan. En we kunnen ook, ook een van de vragen, ook geen antwoord op gegeven, tijdelijke huisvesting kan ook gewoon gedaan worden op Bleizo. Daarvan wordt altijd gezegd, kan niet. Daarvan zegt Gedeputeerde Staten, kan wel. Kun je gewoon doen, kun je, eer we het onderzoek hebben gedaan en er windenergie staat zijn we acht jaar verder, daar kan je tijdelijke huisvesting doen. Waarom is daarvoor niet gekozen? Waarvoor is daar geen onderzoek? Al twaalf jaar lang wordt er feitelijk niks gedaan en nu wordt er gezegd van, ja we zijn nu door de provincies zijn we verrast, want het is een monoloog, hoorde ik net zeggen. Ja, die monoloog die heb je zelf in de hand gewerkt door de afgelopen jaren niks te doen. Daar gaat het om en je kan wel zeggen we willen dat loskoppelen, maar gaat niet gebeuren. Daar heb je een andere partij voor nodig die dat wil. Ik vind het prima dat er een bemiddelaar komt, maar bemiddeling werkt alleen maar op het moment dat je ook als gemeente Lansingerland zegt, wij willen iets loslaten. Want als je zegt we willen bemiddelen, maar die bemiddelaar moet ervoor zorgen dat wij kunnen bouwen op Bleizo en dat we geen windenergie krijgen, dat is geen bemiddeling. Dat is dat je je eigen zin wil krijgen.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Ja, dank u wel, voorzitter. Volgens mij heb ik de wethouder net horen zeggen dat hij zich wil committeren aan de uitkomst van de bestuurlijke bemiddelaar. Dus ik vraag mij af waarom u daar dan nog steeds zo tegen bent.

De voorzitter: De heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dat heb ik de heer Fortuyn horen zeggen, dat heb ik de heer Muis niet horen zeggen. Dus ja, het college spreekt met één mond, maar goed, uiteindelijk dus een van de vragen die er gesteld is en die ga ik dan nog een keer stellen: Op een moment dat uit bemiddeling dus komt dat er windenergie kan komen op een plek in Lansingerland, bijvoorbeeld Kruisweg, maar kan ook ergens anders zijn, en daarmee krijgen we akkoord om dan op Bleizo te gaan bouwen, kan het college dan leven met die uitkomst? En daar wil ik het dan maar bij laten.

De voorzitter: Wie nog meer in tweede termijn? Niemand in tweede termijn? U heeft niet zoveel meer. De heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, ik heb nog geen antwoord op mijn vraag naar een afschrift brief die is ontvangen van VNO-NCW.

De voorzitter: De heer Markus.

De heer Markus: Voorzitter, heel kort even in reactie dan toch op die brief. Wij juichen het van harte toe dat er wel een bemiddelaar komt, want ik denk inderdaad dat er sprake is van een impasse. Dat heb ik in de vorige commissie ook aangegeven. Op het moment dat beide colleges met elkaar communiceren via de krant zit je volgens mij niet meer om een bestuurlijke tafel en is het heel goed dat er een onafhankelijke bemiddelaar komt. En laten we hopen dat daarin in ieder geval vaart gemaakt wordt voor Bleizo. En we wensen daarbij veel succes en ik roep bij deze ook op Gedeputeerde Staten om ook echt te reageren op dat voorstel. En daar ook serieus op in te gaan en niet zoals de vorige keer, daar niet op in te gaan en het in het midden te laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bik.

De heer Bik: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank voor de heldere beantwoording van de vragen door de wethouders. Onze fractie staat volledig achter de brief, de toon van de brief en de gekozen woorden in de brief, van college aan Gedeputeerde Staten. Een mooie handreiking om tot een oplossing te komen van deze impasse en het goeie gesprek te voeren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, gaan we naar heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Ons standpunt is helder. In januari heb ik benoemd dat wij vierkant achter de standpunten van het college staan en dat het tijd is dat wij weer de baas worden in onze gemeente en dat we de regie terugpakken. Daarvoor hebben wij aangegeven dat college alle middelen mag overwegen die tot onze beschikking zijn. Nou, een bestuurlijk bemiddelaar vinden we voor nu een prima idee. Maar als die handreiking niet door de provincie wordt aangenomen is wat ons betreft ook de maat vol om er in overleg uit te komen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Verder nog? De heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Dank u wel, voorzitter. Zal ik toch ook nog maar even reageren op alles wat er tot nu toe gezegd is? Nee, ook D66 kan de lijn van het college gewoon steunen. Ik ga zeker niet herhalen wat we allemaal in januari hebben gezegd. Ik wil wel graag even meegeven dat eigenlijk de brief die ons college heeft gestuurd uit college van Gedeputeerde Staten, volgens ons in ieder geval, heel mooi recht doet aan de discussie die we hier hebben gehad in januari en daarom waren we eigenlijk ook wel een beetje verbaasd dat het er nu weer op stond, maar we horen de vraag van de andere kant en daar hebben we ook wel ideeën over maar, dat was hem.

De voorzitter: Dank u wel. Verder nog, niemand meer? Nee. Dan gaan we naar het... wethouder Muis.

De heer Muis: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een paar vragen gehoord, voorzitter, van de heer Ruijtenberg. Eigenlijk kwam, voorzitter, de heer Ruijtenberg zelf al tot de conclusie dat het nog maar een paar vragen waren die er eigenlijk resteerde. Dus ik zal een poging doen om daar antwoord op te geven zodat we... Ik zie een interruptie, voorzitter.

De voorzitter: De heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Nee, die conclusie die is fout. Er zijn niet een paar vragen er zijn heel veel vragen, maar ik heb nog maar een minuut en negenenvijftig seconden over, ik wil niet alle vragen herhalen, maar die conclusie deel ik niet. Er zijn heel veel vragen niet beantwoord en maar een paar vragen wel beantwoord.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Muis: Ja, dank u, voorzitter. Dan moet, denk ik, de commissie straks met elkaar maar in alle wijsheid kijken waar zij dan met elkaar antwoorden op willen hebben. Ik ga een paar antwoorden elk geval geven op de vragen die de Ruijtenberg er uit heeft gelicht. Omdat ik van mening ben, namens college, dat de rest in de eerste termijn is beantwoord. Maar goed, daar kun je ook over van mening verschillen blijkt. De eerste vragen van de heer Ruijtenberg gingen vooral over de MRDH. Ik heb er al in eerste termijn iets over gezegd. Is een belangrijke regionale samenwerkingspartner, ook belang bij het multimodale OV knooppunt, volgt deze discussie natuurlijk ook op de voet, hebben een belangrijke rol in

de verdeling van werkmilieus, is vervoersautoriteit, het is logisch dat wij daarmee spreken. En ik werp de suggestie verre van mij dat wij hier, als het al zou kunnen, anderen op kunnen dragen iets te doen. En wat hun rol dan verder is? Volgens mij zijn hier ook raadsleden actief binnen de adviescommissies van de MRDH en ik zou zeggen, volgens mij is nagenoeg bekend wat de MRDH allemaal doet en welke rol zij spelen in de regio. Dan kom ik op het verhaal, dat is eigenlijk de laatste vraag.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Wellicht een verduidelijkingsvraag voor wethouder Muis. De vraag is natuurlijk niet wat is de rol die de MRDH voert, dat weten we wat de MRDH voert. De vraag is meer ter verdieping dan, welke rol ziet het college van B&W voor de MRDH op dit dossier? Los van de vervoersmodaliteit.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Muis: Een beetje een herhaling, voorzitter. Kijk ze hebben een belangrijke rol in die verdeling van die werkmilieus. Dus het is logisch dat zij zich hier ook in roeren. Ze hebben ook belang bij bedrijventerreinen, bedrijvigheid, ontwikkeling van zo'n cluster, OV, om dat rendabel te laten draaien, dus uiteraard hebben ze dus ook belang bij de locatie Bleizo-West. Ja, meer kan ik er niet van maken. Dan ga ik verder, voorzitter. Vraag vijftien, dat ging over de woningbouw op Bleizo-West en of dat tijdelijk is of permanent. Sinds de vaststelling van het ontwikkelperspectief willen we daar sociale woningbouw en woningbouw en ik heb niet formeel hier een verzoek ontvangen of wij daar tijdelijk iets willen. Dan is het denk ik ook aan u wat u daar dan zou willen. Nou, volgens mij hebben we in het kader van de huisjes van de Oekraïners hier ook met elkaar over gesproken en die keuze niet gemaakt, dus volgens mij moet er dan eerst formeel een verzoek komen, dat moet denk ik ook iets opleveren in deze hele discussie over Bleizo-West, want ja, leuk om het te hebben over tijdelijke huisvesting, of het nou eens in de Noordpolder of Bleizo-West, maar wat helpt dat ons verder in deze discussie? Dan wil ik eventjes iets rechtzetten, voorzitter. Ook de uitspraak dat het college of de vorige colleges, want het ging over twaalf jaar, dus dat zijn wel minimaal dan drie colleges op hun handen hebben gezeten, dat vind ik echt een soort minachting van bestuur van de ambtelijke organisatie. We hebben hier aan het begin van dit hele traject, met dit college in elk geval, een uitgebreide presentatie gehouden over de hele geschiedenis, welke afwegingen er zijn gemaakt en met alle liefde, voorzitter, organiseren we dat nog een keer voor de commissie, als daar behoefte aan is. Maar dat er hier twaalf jaar door verschillende colleges op de handen gezeten is, dat werpen we verre van ons. Overigens, daar staat ook nergens wat wij uit die bemiddeling willen halen. Wij willen dat er bemiddeld gaat worden en wij hebben alle vertrouwen dat het klopt wat wij stellen. Daarom gaan wij vol vertrouwen met een bemiddelaar aan de slag. En dan is het wel opmerkelijk dat de andere kant dat niet wil. Dan hebben we nog de vraag van de heer Van den Beukel, de brief van VNO-NCW, daar wordt een afspraak gepland. Daar gaan we mee in overleg, zoals we dat met meer partijen doen. Dus dat dat komt. Even kijken. Volgens mij waren dat de belangrijkste die naar voren zijn gebracht, voorzitter, dus ik zou voor willen stellen dat de rest dan aangegeven moet worden waar dan nog geen antwoord op is gekomen. Maar ik wil ook de ambtelijke organisatie niet met nog heel veel herhaal huiswerk opzadelen, als u dat goed vindt.

De voorzitter: De heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Ik heb over een vraag die ik gesteld heb nog geen antwoord gekregen. Wat nu als uit de bemiddeling blijkt dat er op een andere locatie in Lansingerland windenergie te realiseren is van vijftien megawatt en dat we in ruil daarvoor woningen mogen bouwen op Bleizo. Bijvoorbeeld windenergie op Kruisweg. Gaat het college akkoord met die uitkomst van de bemiddeling?

De voorzitter: Wethouder Muis.

De heer Muis: Voorzitter, als mijn schoonmoeder, die leeft helaas niet meer, vleugeltjes gehad dan vloog ze door de kamer. Maar ik wil echt geen antwoord geven op alsdan vragen en bovendien, om even zonder gekkigheid, wij hebben onderzoek gedaan. Daar blijkt uit wat er mogelijk is in heel Lansingerland. De provincie heeft naar de hele gemeente gekeken, komt op de drie locaties die u ook kent. En op geen van die drie locaties kan twaalf of vijftien megawatt. Ja, misschien op elkaar, maar goed, weet je... Laat maar aantonen wat er kan en dan gaan wij daarnaar kijken. Dan zullen wij niet in de weg staan. Maar het kan niet. En dat is de hele vermoeiende discussie die ik ook voer met collega wethouders in de regio, accepteer nou een keer dat iets niet kan en laten we van daaruit kijken wat er wel kan. En wij doen ook

heel veel op het gebied van de energietransitie en al die energie die lekt allemaal weg naar dit dossier. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ruijtenberg nog.

De heer Ruijtenberg: Ja, toch voor de laatste vijf seconden. Ik kan dus wel constateren dat de heer Muis niet op voorhand wil uitgaan van een uitkomst van bemiddeling en dat hij zich daar afmaakt met antwoorden op wat als vragen ga ik niet reageren, terwijl dat volgens mij de doelstelling is van de bemiddeling.

De voorzitter: Wethouder Muis.

De heer Muis: Ja dank, voorzitter. Nee dat is dat is natuurlijk niet zo. Wij committeren ons aan de uitkomst. Alleen ik geef nu al aan dat het zeer onwaarschijnlijk is dat er op een van de drie locaties twaalf of vijftien megawatt gerealiseerd kan worden. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Fortuyn nog?

De heer Fortuyn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. En ja, ik ondersteun even dat de uitspraak van mijn collega net zojuist. Wij accepteren, als er een bemiddeling is waarbij de weging gemaakt wordt in de belangen, zullen we daar ook die uitslag ook respecteren, maar ook met u delen. Kijk, uiteindelijk, wij kunnen het wel respecteren, maar u bent als raad wel aan zet. Laten we wel zijn. Er ligt ook nog een raadsbesluit, wat nog een beetje in de ijskast ligt, met betrekking tot de plaats van windmolens die nog steeds niet behandeld is. En dat is maar goed ook denk ik. Dat ging over het advies van het college met betrekking waar wel of niet eventueel windmolens zouden kunnen staan. Maar wij zijn bereid om het goede gesprek te hebben. Zoals de ChristenUnie aangeeft, mijnheer Markus aangeeft, het gaat ons om die ontkoppeling, wij willen niet dwars liggen, we willen meezoeken, we willen eventueel ook verder onderzoeken doen, maar het gijzelen van Bleizo-West om het sparen diepe te gaan, dat zit ons als een graat in de keel, want dit kost ons geld, de vijfhonderd euro die gemeld is door het CDA, en het is ook iets wat we in de huidige situatie van de opgaven ook niet kunnen verklaren. Met een zeer modern hub, het station, HTM RET. We kunnen het niet. Ik kan het ook niet uitleggen. Maar dan nog is die bemiddeling een open hand, een open hand aanrijding om met elkaar in gesprek te komen. Dat willen we. Dat is het uiteindelijke punt. Ik wil wel een ding opgehelderd hebben en ik doe ook een handreiking naar mijnheer Van den Beukel van het CDA, u heeft het erover dat er zand gestrooid wordt in de beleving van wel windmolens bouwen, niet bouwen, bedrijvigheid en dat soort dingen. En dat vind ik jammer, want dan zitten we toch een beetje op een verschillende spoor en een verschillend beeld. Kijk, als wij onderwijs, wonen of onderwijs en bedrijvigheid willen gaan combineren in dat gebied, beperken we dat zeer door het plaatsen van windmolens. Dat is gewoon een gegeven. En of dat nu het hele gebied is van honderd procent of tachtig of zeventig of zestig, als ik u daarmee een handreiking kan doen om hier eens een onafhankelijke uitspraak over te laten doen, want ik vind het niet goed dat wij elkaar bij wijze van spreken, ben ik nou gekke Henkie of ben jij het, ben jij nou gek of ben je knettergek, dat kan ik wel bevestigen, maar doe ik liever niet. Met andere woorden, ik zou best wel, als de raad het er ook mee eens is, want dan geven we gewoon een opdracht, kom nu eens even met een beeld van wat nu het effect is van die molens op dat terrein en wat een financiële klap dat betekent en dan hebben we ook het eerlijke verhaal. Maar daar zijn we ook niet op tegen, dan hebben we ook het eerlijke verhaal, want ik wil voorkomen dat we met elkaar een beetje hier een format neerzetten waarvan, ja wie heeft er nou gelijk, dan sta ik naast de GS met armpje drukken, ook met jou armpje te drukken en dat wil ik helemaal niet.

De voorzitter: De heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Zin om te reageren hierop, voorzitter. Dank, stap maar naar voren, dat is populair tegenwoordig in Den Haag, laten we het hier ook dan doen. Die uitslag neem ik heel graag aan, voorzitter. Ik zou inderdaad ook wensen dat we hier gewoon over de feiten het eens kunnen worden. Moeten we even kijken dan naar opdracht formulering wat mij betreft. Maar ja, heel graag.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Fortuyn.

De heer Fortuyn: Nou, de ambtenaren zitten daar, dan gaan we gewoon daarmee aan de slag. Want ik wil het gewoon uit de weg hebben. Ik bedoel, ik wil geen strijd hebben. Het moet gewoon helder zijn, het

moeten gewoon feiten zijn. Helpt alleen maar om de juiste keuzes te maken. Dus wat dat betreft gaan we het oppakken.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan komen we aan het eind van dit bespreek punt. En ik moet zeggen, het wordt positief afgesloten merk ik nu en dat vind ik altijd wel fijn hoor. Dus in ieder geval komt er binnenkort is er overleg of er komt een voorstel van het college ten aanzien van dat we dus een onderzoek hebben, een beeld moeten krijgen, wat betekenen nou windmolens op Bleizo-West, wat betekent dat voor woningbouw, bedrijven, noem maar op. Misschien nog andere dingen ook erbij en ik denk dat dat heel goed is omdat wij daar als raadsleden, commissieleden, daar beeld over hebben en dan ook duidelijk waarschijnlijk tot elkaar kunnen komen, van jongens, dat is wel en dat is niet mogelijk. Ik vind dat heel goed. En ik vind het ook een hele goede afsluiting van het geheel. Ik kan andere dingen nog samenvatten. Dat had ik eerst al, die laat ik nu achterwege, want ik wil dit positief afsluiten. En toch heb ik nog een punt, dat gaat niet over de inhoud maar het gaat over de opmerking van de heer Ruijtenberg over artikel zevenendertig vragen in begin van zijn betoog, waarin hij eigenlijk wat min deed over het instrument wat wij als raad hebben van artikel zevenendertig, van ja daar wordt niet zo gekeken, de pers kijkt er niet naar, de raadsleden kijken ze toch niet naar, het is een heel belangrijk instrument, in mijn visie, van de raad om het college te controleren daarin en dus in die zin schrok ik een beetje, mijnheer Ruijtenberg, van de manier waarop u classificeerde wat nou eigenlijk dat artikel zevenendertig vragen inhoudt en ik hoop dat u dat niet zo bedoeld heeft als u dat zo gezegd heeft. Van mij mag u reageren nu.

De heer Ruijtenberg: Nou, laat ik het zo zeggen, hoe ga ik mijn reactie netjes even... Ten eerste ik vind het jammer dat u mijn woorden een beetje uit context trekt. Artikel zevenendertig vragen zijn belangrijke vragen, is een belangrijk instrument. Ik zal ook naar aanleiding van deze discussie artikel zevenendertig vragen gaan stellen, dat zal u niet verbazen, wellicht na dit. De realiteit leert ons echter wel dat als je iets bespreekt in de openbaarheid dat het altijd meer gaat leven, dat er meer aandacht voor is, dat er meer mensen gaan denken, o ja, dat is waar ook, dan als je het schriftelijk af gaat doen, wat uiteindelijk minder is. Artikel zevenendertig is heel belangrijk. De antwoorden die daarin gegeven worden door het college zijn ook altijd heel verhelderend. Dat is echt een goed instrument maar soms kan je ervoor kiezen om dat op dat moment in de openbaarheid te bespreken, het betere instrument is.

De voorzitter: Dank u wel voor de nuancering.

6. Stukken ter advisering aan de raad

a. Strategisch informatiebeveiligingsbeleid 2023

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende agendapunt. Dat is, even kijken, stukken ter advisering aan de raad, 6a, strategisch informatiebeveiligingsbeleid 2023. Het strategisch informatiebeveiligingsbeleid, een Scrabble woord, dat is een hele mooie, is van groot belang. Het gaat dan om onder andere tablets, het digitale raadsinformatiesysteem en toegangspassen. Het gaat dus om alle informatie- en toegangssystemen die gebruikt worden binnen de gemeentelijke organisatie en de beveiliging daarvan moet goed zijn. Wie mag ik daarover het woord geven? Heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Als ik het goed begrepen heb geeft het strategisch beleid richtlijnen voor de uitwerking van diverse andere beleidsplannen en kaders waar binnen deze organisatie werkt. Die kaders zijn wat ons betreft prima vastgelegd en bieden ruimte voor actuele ontwikkelingen zoals kunstmatige intelligentie en aanstaande ontwikkelingen zoals de NIS2 richtlijnen. Ik heb wel een aantal vragen. Dat is maar goed dat de wethouder net is binnengelopen. De eerste vraag: Zijn we in control wat we nu opstellen? Is er op dit moment voldoende ambtelijke capaciteit, inclusief CISO, ISO en FG, en u weet allemaal waar die afkortingen voorstaan, om uitvoering te geven aan de jaarplannen en tactische beleidsplannen die er zijn en worden opgesteld. Ten tweede: Wij willen benadrukken dat goede onboardings- en awarenesstrainingen, voor degenen die die termen die kennen dat in ieder geval het inwerkprogramma en trainingen dat mensen weten waar ze mee omgaan, cruciaal zijn voor nieuwe en bestaande werknemers. En nu het beleid ook gaat gelden op sommige onderdelen voor de raad, vragen wij ons af of ook de commissie- en raadsleden een awarenesstraining krijgen of dat er een hand-out informatieveiligheid voor raadsleden opgesteld wordt. Dan wil ik nog even aanstippen, artikel van binnenlands bestuur vorige week, dat driekwart van alle ambtenaren ChatGPT gebruikt, terwijl het volgens het beleid van de rijksoverheid niet is toegestaan. Fijn dat kunstmatige intelligentie in het beleidsrapport wordt benoemd. De vraag is, is de benoemde richtlijn intern al in werking en wordt hier

ook prioriteit aangegeven. En dan heb ik er nog eentje. De termen in informatiebeveiliging, dat zijn maatregelen, en informatieveiligheid, dat is het doel, worden door elkaar gebruikt in het stuk. Dat is op zich niet erg als ze in de juiste context wordt gebruikt, maar in het raadsbesluit staat vermeld dat het strategisch informatieveiligheidsbeleid vaststellen, terwijl het gaat om het informatiebeveiligingsbeleid. Ook wordt de term informatieveiligheidsbeleid gebruikt in hoofdstuk vier, terwijl dit weer informatiebeveiligingsbeleid moet zijn. Het lijkt me wel zo netjes als we het consequent goed toepassen. Dus daar overweeg ik een amendement voor. Maar mogelijk kan dat met de ambtelijke correctie en ik wil dan ook de wethouder vragen of hij dat kan aanpassen tussen commissie en raad in en of de commissie daarmee eens is. Er staat vervolgens ook nog in het raadsbesluit dat het beleid dat 2023 is. Ik weet niet of dat nog iets is wat achterhaald is en of dat niet inmiddels al 2024 moet zijn, omdat we het nu gaan vaststellen en in verband met evaluatie en herziening is het misschien ook kostenefficiënter om in ieder geval dat extra jaartje mee te pakken. En daar wil ik het voor nu bij laten. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Jumelet.

De heer Jumelet: Dank u wel, voorzitter. De heer Duivesteijn heeft natuurlijk al heel veel gezegd en soms denk ik wel eens bij mezelf, ben blij dat ik toch nog een beetje kom uit het analoge tijdperk, maar goed dat terzijde. Ik had eigenlijk een punt wat ik toch nog heel eventjes expliciet wilde benadrukken. En dat is de vraag die bij het lezen van het stuk ook wel helder naar boven kwam en ook in relatie tot binnen mijn fractie dat we gewend zijn bij de werkgevers waar we overdag ook nog wel eens wat doen, is de vraag van in hoeverre worden mensen ook echt getraind on the job, in de zin van, niet alleen eenmalig bij onboarding, maar met name het continu mensen scherp houden en niet met een enkele vraag van wat doet u op moment dat, maar meer in de zin van de E-learnings die in heel veel organisaties bekend zijn. In het stuk zie ik daar heel weinig over. Eigenlijk vrijwel niets. Wordt dat ook gedaan binnen de gemeente en zo ja op welke manier? En zo niet, waarom niet? Dank u wel.

De voorzitter: De heer Oostdijk.

De heer Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. Mijn collega naast mij zei net al, volgens mij is je tekst gehackt door de heer Duivesteijn, want hij had aardig wat punten die ik ook heb. Maar goed, ik zal proberen dat niet allemaal te herhalen. Onze fractie vindt het goed dat dit beleid wordt geactualiseerd en aangescherpt. Het is een belangrijk onderwerp waarbij je alert moet zijn. Zie bijvoorbeeld maar weer het bericht van vandaag, van vanmiddag, over de cyberaanval bij de brouwerij van Duvel in België. Merken Duvel, Chouffe, De Koninck, nou is een leeg schap bier in de supermarkt nog wel te overkomen, denk ik, maar de schade bij het systeem van de gemeente kan veel erger zijn, dus alertheid is geboden. Onze fractie is van mening dat de nota er op zich prima uitziet, maar we zijn wel bezorgd over de randvoorwaarden die nodig zijn om dat beleid ook goed uit te kunnen voeren. Dus we vragen aandacht voor een aantal punten. De heer Duivesteijn zei het al, de bemensing. Hebben we voldoende ambtenaren in huis om alles uit te voeren. Inderdaad zijn de cruciale posities van CISO, ISO, functionaris gegevensbescherming ingevuld op dit moment of zijn er vacatures? Financiën, een andere belangrijke randvoorwaarde. In de nota staat dat er een risico afweging kan worden gemaakt waarbij onder andere financiën ook een rol kunnen spelen. Zijn er dingen niet gedaan, omdat we gewoon de middelen niet hebben, bijvoorbeeld. Awareness werd ook al gezegd, belangrijk onderdeel, hoe staat het daarmee? Zijn de trainingen verplicht of wordt het aan de mensen zelf overgelaten? Mijn ervaring is dat dan heel veel mensen die training niet doen, ze hebben er geen tijd voor, ze komen er niet aan toe. Terwijl het wel degelijk heel belangrijk is, want je kunt alles op papier hebben staan, maar als de mensen zelf niet acteren, dan kan het alsnog mis gaan. En als laatste belangrijke randvoorwaarden wat ons betreft de veiligheid, zijn we als gemeente voldoende beschermd. In de nota staat ook aangegeven, en dat deel ik wel, dat deelt onze fractie wel, je kunt nooit honderd procent beschermd zijn, maar het is wel belangrijk om er alles aan te doen. Afgelopen weekend was volop in het nieuws dat meer dan de helft van de Nederlandse gemeenten hun mailservers in Amerika hebben staan en dat de Amerikaanse overheid het recht heeft op inzage in de data. Instituut Clingendael waarschuwt ervoor dat dat veiligheidsrisico's met zich mee kan brengen. Vraag aan de wethouder: Is de gemeente Lansingerland ook een van de gemeentes waarvoor dit geldt? En zo ja, wat betekent dat dan voor de veiligheid van onze data? Graag een reactie op die punten. Ten slot, ik had eigenlijk een beetje hetzelfde punt als de heer Duivesteijn, meer technisch puntje over de duiding van het beleid qua jaartal. Als je nu sec het stuk bekijkt staat er nergens een jaartal. Suggestie van onze kant voegt dat toe. En dan inderdaad het liefst 2024. Als je als burger dat stuk leest dan weet je dan tenminste ook dat je het meest actuele stuk voor je neus hebt en niet die bijvoorbeeld van 2020, was het geloof ik. Voorzitter, tot zoverre onze eerste termijn.

De voorzitter: De heer Scheringa.

De heer Scheringa: Ja, dank u wel, voorzitter. Op zich met het beleid is niks mis in hoofdlijnen, denken wij. Het is ook beleid, kaderstellend, dus de uitvoering dat mag het college doen. En daar vertrouwen we op. Alleen inderdaad de vraag is wel, heeft college inderdaad voldoende handjes om mee te gaan doen. Dus nou collega's hebben dat wel gevraagd dus ik denk dat het wel goed is om te weten. En voor de rest, er wordt gezegd het beleid is een stip op de horizon. Wij vragen ons af wanneer wordt de stip bereikt. Misschien kan daar wat over gezegd worden en dan vooral de schatting en dat sowieso. En dan voor de rest nog aan de ontwikkelingen. Ja ik zit nog wel, kopje twee punt twee, daar worden onder allemaal ontwikkelingen genoemd ik mis nog algoritmes daarin, tenminste ik mis dat ik hoop dat, ik weet niet of andere fracties dat ook missen. Algoritmes die bewerken ook data, daar kan ook van alles mis mee. Uit de beantwoording van mijn vragen vorig jaar blijkt dat de gemeente geen algoritmes gebruikt. Maar ja, misschien in de toekomst gaan we dat wel doen. Dus mijn fractie die neigt er toch wel naar om daar nog een paar woorden aan wijden, aan te richten en te wijden. Dank u, dank u. Vooral ook wat dan de grenzen zeg maar te stellen aan eventueel algoritmes die gebruikt zullen gaan worden of niet gebruikt worden, maar als ze gebruikt gaan worden in ieder geval dat ze uitlegbaar kunnen zijn, dat ze transparant zijn. En dat ze onbevooroordeeld zijn. Dus ik vroeg me af of de andere fracties ook misschien de mening delen dat dat nog toegevoegd zou kan worden. Dus dat was het voor deze termijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Een interruptie van de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Komt de PvdA dan met een amendement, want het stuk ligt nu bij de commissie, zeg maar. Komt u zelf met een amendement daarvoor of een voorstel? Want waarschijnlijk kunnen wij daar wel mee instemmen als dat natuurlijk van juiste inhoud is.

De voorzitter: De heer Scheringa.

De heer Scheringa: Ja, de merites is dat wij dan met een amendement komen, maar ik ben nu een beetje aan het pijlen, zeg maar wat de rest ervan vindt. Als wij de enige zijn dan kan ik er alsnog mee komen. Maar of het dan nuttig is dat dat weet ik niet. Maar ja, als u daar voor openstaat dan kunnen wij dat zeker even afstemmen om daar een amendement voor te maken. Dus ik hoor graag de reactie van andere fracties.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Jonker.

De heer Jonker: Dank u wel, voorzitter. Ik zal wat schrappen want als je achteraan zit, dan dreigt de herhaling. Maar toch wil ik nog even een compliment geven aan het ambtelijk apparaat voor het stuk wat voorligt. Als je een checklist zou hebben voor alle afkortingen die erin zouden moeten zitten dan zijn jullie daar volledig voor geslaagd. Maar ook de inhoud die erbij wordt overigens hoor. Dus het is niet alleen maar grappig bedoeld. In die zin is het wel compleet, het is wel een echt beleidsstuk. Er wordt ook in het stuk zelf beschreven dat veel uitwerking nog zal plaatsvinden in onderliggende documenten en daarvoor wil ik nog wat algemene opmerkingen meegeven. Ik zal daarna ook nog even ingaan op de vraag over algoritmes. Ten aanzien van de BIO, die uitgebreid aan de orde komt, is het goed om te bedenken dat, mensen denken nog wel eens dat de BIO een soort norm is waaraan je kunt voldoen, dus dat je BIO compliend kunt zijn. Maar de werkelijkheid is dat BIO kaders biedt die je zelf moet invullen, waarbinnen ook nog keuzes mogelijk zijn. Dus ik wil ook wel vragen ook aan de wethouder om als de keuzes echt fundamenteel zijn en grote impact hebben dat die ook nog met de raad gedeeld worden, actief als dat nodig is. Verder, wat mij ook aan het hart gaat is dat onder, wel detaillistisch, maar het staat in het beleid, is onder twee punt zes punt zes, wordt een algemene formulering opgenomen waaraan externe partijen moeten voldoen. Er staat zoiets als dat zij aantoonbaar voldoen aan een vergelijkbaar niveau van informatiebeveiliging als de BIO. Best heel vaag. Ik snap dat je dat in het beleid niet concreter kan maken, maar dat moet wel concreter, want dan kom je ook op vragen als welke eisen stel je aan Microsoft met Cloud opslag? Welke eisen stel je aan een leverancier van een AI-toepassing, et cetera. Dus misschien kan daar in de uitwerking nog wat verdere invulling aan gegeven worden. Een detail, als onderdeel van kwaliteitsbeheersing, dat hoeft voor mij niet in het beleid, maar wel in de uitwerking, zou ik het instrument red teaming aanbevelen, ook aan deze gemeente. Wat is dat? Red teaming, voor wie niet weet, dat zijn de stel hackers die buiten de gemeente zitten en die gaan proberen dingen te kraken, hier binnen te komen, kwetsbaarheden te zoeken. Dat moet je niet elk jaar doen, want dan wordt iedereen heel zenuwachtig. Maar als je dat eens in de twee, drie jaar doet, word je altijd heel erg

geconfronteerd met je eigen fouten en kwetsbaarheden, die je dan vervolgens weer op een werk lijstje kan zetten waar je dan weer de komende jaar aan kan werken. Dat werkt bij heel veel organisaties, in private organisaties, maar ook in de overheid wordt dat heel veel gedaan en dat is een hele goede methode. Misschien kan dat meegenomen in de uitwerking? En als laatste wordt in paragraaf vier punt twee gesteld dat de CISO en de Privacy Officer bij nieuwe of vernieuwde bedrijfsprocessen vaststellen of dat ze voldoen aan het informatiebeveiligingsbeleid en daarvoor de vereiste beheersmaatregelen nemen. Daar moet nog iets bij, wat mij betreft, in de uitwerking. En dat is dat je ook als er iets veranderd bij je leverancier, je dan extra acties moet ondernemen. Ik kan een heel concreet voorbeeld geven, we gebruiken allemaal Word nu, maar op moment dat Microsoft besluit in de volgende update Microsoft Copilot toe te voegen, dat is een AI-toepassing, dan moeten we eigenlijk een hele nieuwe DPIA maken of een hele nieuwe risicoanalyse en dat zit nu niet in de beleidstekst, dus dat zou misschien nog kunnen toegevoegd worden. En dan, om het niet te lang te maken, om nog even op het algoritme verhaal in te gaan. Het lijkt me best lastig om dat in het beleid helemaal in een amendement verwerken. Want je kunt heel erg discussiëren wat is een algoritme, wat valt daaronder en wat niet? Want een Excel macro is ook een algoritme, maar dat bedoelt de PvdA de vast niet. Dus misschien moeten we daar nog even over nadenken of je dat in het beleid wil of dat je dat in een onderliggend, wat meer uitgewerkt document wil, maar daar wil ik het even voor nu bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Dank, voorzitter. Wij hebben dit stuk inderdaad gelezen als het vaststellen van beleid, de kaders. Ik vind de vragen die gesteld zijn bijster interessant en ik hoor daar graag de beantwoording over en die wachten we dus zo verder even af. Reagerend op de heer Duivesteijn, goed om de tekstwijziging mee te nemen tussen commissie en raadsvergadering door. En dan mag er wat mij betreft ook iets kritischer gekeken worden naar teveel spaties, zinnen die niet met een hoofdletter beginnen. Wellicht kan dat, voordat het daadwerkelijk gepubliceerd wordt, even door extra ogen bekeken worden. Dat is wel zo netjes als we het openbaar gaan maken. En om te reageren op PvdA, er wordt gezegd dat er op dit moment nog geen algoritmes, zoals jullie hem bedoelen, gebruikt worden. En wij gaan daar dan ook wel vanuit omdat er continu een jaarlijkse cyclus wordt gevolgd met een jaarplan, controle, evaluatie en aanpassing, dat, indien dat zover is, dat dat wel in uitwerking in onderliggende stukken verder wordt meegenomen, dus wat ons betreft zou een amendement dan niet direct hoeven.

De voorzitter: De heer De Ruiter.

De heer De Ruiter: Dank u, voorzitter. Ik moet heel eerlijk zeggen dat ik het niet zo'n heel spannend stuk vond. Zoals de vorige sprekers al aangeven kwam bij mij inderdaad ook al de vraag van awareness. En dan, bij mij kon het heel concreet met: Is er in de organisatie wel eens een phishingmailtest geweest en wat waren de resultaten ervan? Ben ik eigenlijk wel benieuwd naar. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Bakel.

Mevrouw Van Bakel: Dank u wel, voorzitter. Na het lezen van het informatiebeleid kom ik eigenlijk tot een drietal punten voor wijzigingen en een toevoeging. Momenteel worden er geen financiële consequenties verwacht. Gezien de opgave op dit punt kan ik me dit eigenlijk niet voorstellen. Security gaat een steeds grotere rol en complexere rol innemen. Wellicht toch nog een uitwerking is gewenst. Ten tweede, is ook al eerder benoemd, stel ik voor om een awareness als kernpunt op te nemen onder het kopje informatiebeveiliging. Even wat recente voorbeelden, naar aanleiding van de casus Universiteit Maastricht in het FOX-IT rapport, is te lezen dat een medewerker op een verkeerde link klikte en vervolgens dit niet heeft gemeld. Afgelopen week was het ook weer raak, een Duitse commandant die op het wifi-netwerk van het hotel gebruik maakte en de Russen keurig konden meeluisteren. In bijna alle gevallen is de mens de zwakste schakel. IB is meer dan techniek, patching, opleiding, et cetera. Ten derde, gelet op het eerdere punt van awareness, stel ik voor om de tekst onder punt twee punt zes punt zeven, medewerkers, te verscherpen. Ik citeer: Iedere medewerker, zowel vast als tijdelijk, intern of extern, ketenpartner of betrokkene, is verplicht waar nodig gegevens en applicaties te beschermen tegen ongeautoriseerde toegang, gebruik, verandering, openbaring, vernietiging, verlies of ongeautoriseerde overdracht. Ik vraag me af of 'daar waar nodig' voldoende handvatten biedt voor de collega's. Ik stel voor dat in dit beleidsstuk 'daar waar nodig' aan te scherpen, zodat het in de uitvoering van beleid niet tot verwarring gaat leiden bij onze collega's van de gemeente. Tot slot, hoe kijkt het college aan tegen een incidentenresponsplan? Het incidentenresponsplan maakt volgens mij nog geen onderdeel uit van dit plan. Wij verzoeken om een effectief incidentenresponsplan op te stellen als onderdeel van het

informatiebeveiligingsbeleid. Hierin worden de stappen beschreven voor het reageren op beveiligingsincidenten, evenals het toewijzen van verantwoordelijkheden, communicatieprotocollen en regelmatige oefeningen en evaluaties. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Olst.

Mevrouw Van Olst: Ik heb ik heb heel goed geluisterd naar mijn collega's en ik ben heel blij dat ik zoveel technische collega's heb, dus ik wacht graag de beantwoording af. Dank u wel.

De voorzitter: Gaan we naar de wethouder. Wethouder Hoek.

De heer Hoek: Dank u wel. Ik zal eerst een korte inleiding geven. De afgelopen periode is er ontzettend hard gewerkt om het strategisch beleid te evalueren en te actualiseren. Dat heeft geleid tot het document dat nu voor u ligt en het beleid is gebaseerd op internationale best practices. De oplettende lezer heeft gezien dat het vorige strategische informatiebeveiligingsbeleid tot en met 2022 liep en de voornaamste reden voor het verlate herzien van het beleid, is dat er binnen het team meerdere personele wisselingen zijn geweest. In 2023 hebben wij het beleid van 2022 gecontinueerd. De reden dat we het document ter vaststelling aan de gemeenteraad voorleggen, is omdat de scope van het beleid is verruimd. Het informatiebeveiligingsbeleid is ook van toepassing voor de leden van de gemeenteraad, voor zover zij gebruikmaken van middelen, applicaties en diensten die hen door de gemeente ter beschikking zijn gesteld. Te denken valt aan tablets, de applicatie voor raadsstukken en toegangspassen. Het opstellen van dit beleid is in samenwerking met de griffier gedaan. Andere relevante wijzigingen zijn dat we de rollen en verantwoordelijkheden ten aanzien van informatieveiligheid scherper hebben verwoord en dat we toekomstige wetwijzigingen alvast in acht hebben genomen. Dan hebben we de verschillende vragen. Ik moet u zeggen, we hebben ook nog zo iets als het stellen van technische vragen en kan ik me toch niet aan de indruk onttrekken dat er heel veel technische vragen gesteld zijn. Ik zal in ieder geval mijn best doen om eruit te komen en gelukkig word ik ambtelijk ondersteund door Sebastiaan, die mij als het heel erg ingewikkeld wordt kan helpen. De vragen, Leefbaar 3B die begon met zijn we in control qua fte's? Ja, op zich zijn we op dit moment in control. Er zit wel werk aan te komen, dus dat betekent dat, met zo iets dynamisch als computerbeveiliging, dat het niet ondenkbeeldig is dat er in de toekomst nog mensen nodig zijn. Maar op dit moment zijn we in control. Maar gezien het werk wat er op ons afkomt, verwachten we in de toekomst wel dat er vacatures zijn.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Ja, dank u wel. Het woord 'op zich' daar ben ik nooit zo gecharmeerd van. Ik zie wel een vacature voor de CISO staan op de website, dus ik vraag mij even af, is er momenteel wel een CISO in de organisatie, dus zijn we op dat vlak in control?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Hoek: Die zit naast me.

De voorzitter: Ik heb ook nog een interruptie misschien als die... Die slaat over hetzelfde waarschijnlijk. De heer Jumelet.

De heer Jumelet: Ja, die slaat op hetzelfde. Dank u wel. Nou ja, het is niet alleen vacatures, maar in hoeverre verwacht u extra formatie nodig te hebben. Want ik denk dat dat ook wel de onderliggende vraag zou kunnen zijn van de heer Duivesteijn, maar wel die mijn fractie wel interesseert is, verwacht u dat u inderdaad, bijvoorbeeld bij straks de kaderbrief of wellicht bij de begroting met het oog op de toekomst, extra formatie nodig zal gaan hebben?

De voorzitter: Wethouder Hoek.

De heer Hoek: Ja, dat wordt op dit moment onderzocht en dus, ik kan het niet mooier maken dan het is. De huidige CISO wordt ingehuurd, er wordt onderzocht of we in de toekomst nog meer vacatures hebben, gezien het werk wat er op ons afkomt. En ja, de vraag was ook geeft u eens een stip op de horizon? Ik meen dat dat van de Partij van de Arbeid was. Ja, een stip op de horizon is eigenlijk nooit te geven, want je bent nooit klaar. Op het moment dat je de beveiliging, zoals we die hier voorstellen, op orde hebt, dan weet u net zo goed als ik, dan popt er weer wat nieuws op en dan gaan we daar met zijn allen

weer mee aan de slag. De vraag over in werkplannen. Dat was een vraag van Leefbaar 3B, maar ook van WIJ Lansingerland...

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken voor de heer Scheringa.

De heer Scheringa: Dank u, voorzitter. Ik begrijp dat je nooit klaar bent in deze, maar andere kant je stelt wel beleid, je stelt beleid waaraan je moet voldoen en daar kan je wel zeggen van met het huidige beleid en kaders die we nu stellen, daar gaan we dan en dan aan voldoen en dat, als we daar zijn, dat er dan nieuwe kaders zijn waar we ook weer aan moeten voldoen, dat snap ik. Maar ik ben wel benieuwd als we nu vandaag kaders stellen, wanneer kunnen we daaraan voldoen?

De voorzitter: Wethouder Hoek.

De heer Hoek: Ja, volgens mij is dat het onderdeel van het hele plan. Dan gaan we nu mee aan de slag. En dat is het beleid zoals we dat nu voorstaan voor het jaar 2024. Dus dat is wat mij betreft die stip op de horizon. En ja ik sluit me aan bij u. In feite ben je met dit dossier natuurlijk nooit klaar. Goed, dan het inwerken verhaal. We doen erg veel, daar waar het gaat om bewustwording, omdat informatiebeveiliging net als privacy belangrijke thema's zijn, maar ook steeds hogere eisen aan gesteld worden. Wat we doen is in het onboardingsprogramma krijgen medewerkers een workshop informatiebeveiliging en privacy. Daarin worden ook inhuur medewerkers meegenomen. We hebben een communicatielijnen met het beeldmerk CISO Cindy en CSO, dat staat voor Chief Information Security Officer die hebben we ook in dienst of in ieder geval die huren we op dit moment in en daar is een vacature voor met het beeldmerk CISO Cindy en worden met regelmaat filmpjes gepubliceerd op ons internet en er worden clean desk rondes gehouden, waar men een waardering krijgt over hoe je bureau eruitziet en of er niet zaken zijn blijven slingeren.

De voorzitter: Dan gaan we nu naar een interruptie van de heer Jumelet.

De heer Jumelet: Nou ja, waar ik een beetje benieuwd naar ben, dat was mijn vraag ook en voor mij meerdere collega's stelde die, de heer Oostdijk die deed hem nog heel expliciet over de vrijwilligheid of de verplichtheid. Maar er zijn natuurlijk mensen die hier inmiddels wat langer werken en het onboardingsproces natuurlijk ontgroeid zijn en de vraag is, dat zittende personeel, krijgt die inderdaad al of niet verplicht e-learnings ook aangeboden om inderdaad die awareness ook daadwerkelijk te hebben en te houden. Dus clean desk en alles, dat begrijp ik, maar de vraag is worden de mensen die hier langer werken en eigenlijk het personeelsbestand verplicht onderworpen aan die e-learnings?

De voorzitter: Wethouder Hoek.

De heer Hoek: Ja, dat klopt. Het antwoord is ja. Ik was ook nog niet klaar. Wekelijks krijgen alle medewerkers, ook de collega's die langer in dienst zijn, een vraag van Sir Askalot, waarmee de kennis vergroot wordt op het gebied van informatieveiligheid en privacy. Binnen teams wordt door de CISO adviseur informatieveiligheid, daar wordt een spel meegespeeld om aan de hand van stellingen het gesprek te voeren over informatieveiligheid en privacy en de CISO en adviseur informatieveiligheid komen met enige regelmaat langs intiem overleggen om iets te vertellen over een specifiek onderwerp zoals veilig mailen. Informatieveiligheid en privacy zijn onderwerpen die op de agenda staan van de halfjaarlijkse in controle gesprekken op MT en DT niveau. Is het verplicht? Ja, het is verplicht. Iedereen wordt geacht daaraan deel te nemen. Dan het inwerkprogramma, of in ieder geval in relatie tot de raadsleden waar we het nu over hebben, daar wordt nu ook naar gekeken hoe we daar vorm en inhoud aan kunnen geven. Maar dat behoort zeker tot de zaken die die we uit willen rollen, zeg maar. Dan was er nog een vraag, die kon ik niet helemaal plaatsen maar die, misschien dat Sebastian hem wel... over een richtlijn en prioriteit. Over zaken, dan hebben we het zuiver over taal, termen die door elkaar gehaald worden. Ja, ik ben er net als u een groot voorstander van om dat op de juiste manier in het stuk te plaatsen en daar zal in ieder geval naar gekeken worden. De ChristenUnie: Is de gemeente voldoende beschermd? Ja, dat is altijd de cruciale vraag natuurlijk. Je doet er alles aan om op voorhand in control te zijn, maar als je morgen gehackt wordt, dan was dat in ieder geval niet het geval. Maar dat is altijd zo natuurlijk hè. Je kan nooit hier met stelligheid zeggen, ons gebeurt niets, je doet daar je stinkende best voor. Er zijn landelijke wet- en regelgeving, er vinden audits plaats om te kijken of je inderdaad ook in control bent en, wat zojuist ook gezegd wordt, er worden ook wel hackers ingezet om te kijken of ze hier binnen kunnen komen. Dus dat gebeurt en kan ik dan met opgeheven hoofd zeggen we zijn volledig in control? Dat kan ik niet zeggen. We doen er wel alles aan. Zijn we koploper in het hele verhaal met

betrekking tot veiligheid? Nee, maar we zijn zeker een goede middenmoter dus wat dat betreft timmeren we heel erg aan de weg, zeg maar.

De voorzitter: Een interruptie van heer Oostdijk.

De heer Oostdijk: Ja, voorzitter, mijn vraag was nog iets specifiek. Ik snap het antwoord van de wethouder, maar mijn vraag is nog iets specifiek over de mailservers, of e-mailservers van de gemeente behoren tot de gemeenten die in Amerika staan?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Hoek: Dat kan ik je vertellen, die staan hier in dit gebouw en in de Spaanse Polder, dus en wat dat betreft geen enkel risico. Ja, wat dat betreft hè. Niks in Amerika. Ik hoop niet dat we nu afgeluisterd worden door wie dan ook. Een jaartal toevoegen. Ik heb iets over die jaartallen gezegd, ik hoop dat dat voldoende is. De Partij van de Arbeid, voldoende handjes, daar heb ik op gereageerd. Gebruiken we algoritmes? Dat is echt een technische vraag en ik hoorde D66 al zeggen dat dat wel een ingewikkelde exercitie is om dat in beleid op te nemen. Maar ik moet u eerlijk zeggen dat mijn kennis enigszins ontbreekt om daar echt een steekhoudend antwoord op te geven. Dus die laat ik graag over mijn collega ter linkerzijde.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Scheringa.

De heer Scheringa: Nee, ik heb geen technische vraag gesteld of het gebruikt werd, want dat heb ik al gedaan. Waar het meer om gaat is van vindt u ook dat er beleid moet komen op het gebruik van algoritmes in het kader van informatieveiligheid en wat eraan vast zit? Dat is zeker geen technische vraag, naar mijn idee.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Hoek: Ik heb hem niet gekwalificeerd als een technische vraag. Ik heb alleen gezegd, ik moet u het antwoord schuldig blijven, want voor mij is het redelijk technisch, maar voor mijn collega niet, dus ik hoop dat u dat begrijpt. Even kijken hoor. D66, daar heb ik over verteld, het instrument red teaming. Dat dat gebeurt dus. Ja, iets over de CISO en als er iets veranderd bij de leverancier, dan is het ook belangrijk dat we daar aandacht voor hebben. Ik laat dat ook aan mijn buurman over. Ik denk inderdaad dat het erg handig is. Maar of dat ook nu al in het beleid zit of toegepast wordt, dat weet ik niet. GroenLinks. We zullen het stuk op stijl checken. Dus een punt achter een zin, met een hoofdletter beginnen. Dat zeg ik u toe. Phishingmail, dat gebeurt en worden ook regelmatig in de organisatie uitgezet en niks menselijks is ons vreemd dat dat best wel eens goed nadenken is, ook door deze man van joh wat dat wordt hier... Nee, nee, ik meen het echt met al oprechtheid, dat je soms denkt, ik vertrouw het niet. Ik geef het dan altijd wel aan, maar ik denk dat als ik hier de vraag stel in dit huis van wie is er nog nooit in de verleiding geweest om, nog nooit, dat er maar weinig hun vinger op zullen steken. Dat is ook meteen wel het ingewikkelde van deze materie. O, ik zie dat de heer Duivesteyn zichzelf een schouderklopje geeft. Dat is altijd goed. Even kijken hoor. De VVD. Geen financiële opgave. Nou daar heb ik antwoord op gegeven, op dit moment zijn we in control, maar gezien het werk wat er op ons afkomt, zullen we, vrees ik dat we, en zo werkt het met dit dossier in zijn algemeenheid, dat we hier nooit klaar mee zijn en dat als je ziet, de applicaties die we hebben, dat met name het organiseren van veiligheid zal op den duur alleen maar meer mensen met zich meebrengen dan minder. Die stelling durf ik hier wel aan. U had nog een opmerking over het wijzigen van de tekst. Een stukje aanscherping. Nadenken over responsplan als onderdeel van het informatiebeveiligingsbeleid, dan kijk ik ook even naar mijn buurman of hij daar antwoord op kan geven. En VOOR Lansingerland, die hadden geen vragen, dus die schaarde zich achter de vragen van anderen en die waren al ingewikkeld genoeg. Dus wat dat betreft, voorzitter, dat was mijn beantwoording.

De voorzitter: We gaan naar uw ambtelijk ondersteuner, de heer Meur.

De heer Meur: Volgens mij heb ik een aantal vragen doorgespeeld gekregen. Die ga ik naar mijn beste kunnen proberen te beantwoorden. Allereerst het responsplan, ingezet responsplan, we hebben een uitwijk plan hebben en we zijn momenteel bezig om het cybercrisisplan te herzien. Die wordt binnenkort hopelijk opnieuw vastgesteld en wij trainen ook, we hebben afgelopen jaar getraind, wat te doen bij een cybercrisis en het komende jaar gaan we daar weer op trainen. De vraag met betrekking tot algoritmes.

Ik denk dat ze daarbij onderscheid moeten maken tussen een algoritme dat zelf een besluit neemt of dat dat niet doet. Binnen de gemeente maken we geen gebruik van algoritmes die de besluitvorming voor ons overnemen. Dus wij en ik weet niet precies... Daar werd ergens de opmerking gemaakt dat het moeilijk is om nou te duiden wat er een algoritme is. In de tijd dat wij nog analoog werkten, dus gewoon nog met papieren, als je dan een formulier invult dan is dat in zekere zin ook een algoritme, dus het is maar net even... Dus ik vind dat moeilijk om daar iets specifieks op de op te zetten in het beleid, anders dan dat we dus geen gebruik maken van geautomatiseerde besluitvorming. En dat was het volgens mij, heb ik een vraag gemist?

De voorzitter: Interruptie van de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Ik had gevraagd, even kijken, dat was over kunstmatige intelligentie. Of daar de benoemde richtlijn al in werking is, intern, of daar prioriteit wordt aangegeven. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Meur.

De heer Meur: Ja, die richtlijn, die hebben en dat die op staat onze intranet en die wordt actief kenbaar gemaakt binnen de organisatie, en is ook onderdeel van onze vaste awareness activiteiten.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan gaan we naar de tweede termijn. Wie mag ik vragen voor de tweede termijn? Mijnheer Scheringa.

De heer Scheringa: Dank u wel, voorzitter. Stip op de horizon. Nou, ik ben blij dat de wethouder zegt, aan het einde van het beleid dat we daar voor deze stip zijn. Dus hulde daarvoor alvast. Even terugkomen op het algoritme. Ik vond, wat de ambtelijk ondersteuner aangaf, ik vond het echt een heel mooi onderscheid. Algoritme wat zelf besluit nemen of wat niet zelf besluit neemt. Het lijkt me zeker dat er een risico is en het lijkt mij handig om toch hierin op te nemen dat de gemeente bijvoorbeeld zegt, we gaan niet algoritmes gebruiken die zelf een besluit nemen en dat het beleid is en dat het dan toe te voegen is. En dan over definitie wat is een algoritme? Je hebt zoiets als algoritme register, waarin je algoritmes moet registreren, die zullen niet vragen om elke Excel macro te definiëren, dus ik denk dat we daar wel bij kunnen aanhaken wat dan een algoritme is en ik denk, een algoritme wat zelf besluiten neemt, dat is ook geen Excel macro of een stukje papier, dus ik denk dat we daar wel genoeg uit kunnen komen, concreet genoeg zonder het te specifiek te maken, dus wij overwegen daar een amendement op in te gaan dienen. Dat was het voor mijn termijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Verder nog? De heer Jonker.

De heer Jonker: Dank voor de antwoorden en toelichting. Ten aanzien van algoritme, ik denk dat het handig is om voor de uitwerking in de onderliggende documenten ook nog even bij het ministerie van binnenlandse zaken te rade te gaan, het AP, het algoritmeregister inderdaad. Daar is al veel kennis verzameld, ook ten aanzien van hoe je die dingen nu classificeert. Want was het maar zo simpel dat het onderscheid is of een algoritme zelf beslist of niet. Want in de toeslagen affaire, kan ik u verzekeren, dat in formeel juridische zin ook geen algoritmes waren die zelfstandig beslissingen namen. Maar dat heeft toch best wel nare consequenties gehad, dus het is ook vaak de combinatie van de mensen en het algoritme en hoe die met elkaar samenwerken en hoe dat functioneert. Maar dat voert te ver voor deze commissie. Maar dat kan heel mooi in de onderliggende uitwerking van dit beleidsplan, denk ik.

De voorzitter: Interruptie van de heer Scheringa.

De heer Scheringa: Ik vind u heel helder in uw beantwoording, maar bent u dan ook van mening dat het misschien handig is om hier een notitie van op te nemen in het beleid?

De voorzitter: De heer Jonker.

De heer Jonker: Ja, dat zou je kunnen overwegen, maar je zou het in het beleid heel algemeen kunnen houden en daarna in de achterliggende documentatie het gewoon wat meer inhoudelijk uitwerken, want anders moet je elk jaar je beleid aanpassen. Maar dat je een op een risico gebaseerde inschatting maakt, risico gebaseerd kijkt naar algoritmes binnen de gemeenten en op basis daarvan maatregelen neemt, ik verzin het nu te plekken, zoiets zou je kunnen opnemen als formulering in het beleid dan vervolgens doe je de uitwerking in de onderliggende stukken.

De voorzitter: De heer Scheringa.

De heer Scheringa: Ja, ik zou graag van u kennis en kunde gebruik maken bij het opstellen van dit amendement, zodat wij dat kunnen indienen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog meer hier? Heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik vind het jammer dat de wethouder aangeeft dat middenmoter zijn. We zijn nu Sparta Rotterdam, we willen toch meer richting Feyenoord, zeg maar. Wat ik goed begrijp is, voor het proces, dat nu het stuk gewijzigd wordt met vragen die we gesteld hebben, in ieder geval over de juiste terminologie, over informatieveiligheidsbeleid en beveiligingsbeleid. Dus ik kan het nog... Ja, ik weet niet of ik dat dan wel of niet als hamerstuk kan classificeren. Dat laat ik even aan de voorzitter over hoe dat technisch werkt, maar als die wijzigingen erin zitten, is het in principe een hamerstuk, tenzij er een mooi amendement komt van de heren Jonker en Scheringa. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Verder nog? Mijnheer Oostdijk.

De heer Oostdijk: Ja, voorzitter, wij zijn blij met de antwoorden van de wethouder en blij dat er veel aandacht is voor die awareness. Wat het algoritme betreft, wij delen een beetje de opvatting van de heer Jonker, was het volgens mij, dat dat beter in de onderliggende stukken kan komen dan in dit beleidsstuk. Wat ons betreft hoeft daar dus ook op dat punt geen amendement voor te komen. En ja, blij dat de tekstuele aanpassing worden gedaan, want dat voert wat mij betreft wat ver om dat via een amendement regelen. Dat moeten we volgens mij niet willen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Nou, daar sluiten wij ons bij aan. Dus het zou mooi zijn als tekstuele wijzigingen die niet echt aan de inhoud afbreuk doen en de stijl een stuk mooier maken met de juiste hoofdletters en punten, dan zou dat wat ons betreft gewoon zo gedaan kunnen worden en wat ons betreft denken wij dat de uitwerking rondom een aantal zaken waarbij een goede beantwoording is geweest, maar zeker de algoritmes in onderliggende stukken zouden moeten gebeuren. Dus wat ons betreft een hamerstuk met stijl correctie en de juiste terminologie.

De voorzitter: De heer Jumelet.

De heer Jumelet: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit mij graag aan bij de woorden van de heer Oostdijk en de heer Jonker. Wat ons betreft is het een hamerstuk.

De voorzitter: Dank u wel. Verder niet meer? Nee, dan ga ik naar de wethouder en vraag ik met name in te gaan op de mogelijkheid van een amendement over die algoritmes of het onderliggende stukken daarin. Misschien dat u daar uw licht over kunt laten schijnen.

De heer Hoek: Ja, of er een amendement komt ja of nee, daar ga ik niet over.

De voorzitter: Nee maar wethouder, dat heb ik ook niet gevraagd, ik heb gevraagd even uw licht erover schijnen, hoe u kijkt, in een amendement opnemen of in onderliggend stukken?

De heer Hoek: Ja, dat is een beetje vormgeving. Ik bedoel, ik kan op dit moment moeilijk beoordelen wat nou het meest handig is. Ik bedoel, het lijkt me niet dat je het onderdeel moet uitlaten maken van het stuk, dus dat je een soort bijlage maakt, dat lijkt mij voor nu in ieder geval te doen. Dat moet u niet verwachten dat het stuk er voor de raadsvergadering ligt natuurlijk.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Scheringa.

De heer Scheringa: Ik kan nu geruststellen. Het zal geen bijlage zijn hoor. Er komt gewoon een kopje in hoofdstuk twee punt tweede bij. Gewoon een alineaatje, meer niet, maar dat het dan wel duidelijk is.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Hoek: Wat mogelijk is, is dat daar een tactisch beleidsstuk wordt gemaakt over algoritmes. Dat kan. En als die toezegging wat u betreft voldoende is, dan hoeft u geen amendement in te dienen, maar het is aan u omdat uiteindelijk, het is uw keus. Maar ik heb hier ter linkerzijde dus het aanbod. Ik moest ook even checken, is dat überhaupt mogelijk, weet ik niet. Maar, met zoals ik het zojuist verwoord heb, daar zouden wij vorm en inhoud kunnen geven aan de vraag die u heeft.

De voorzitter: De heer Scheringa.

De heer Scheringa: Ja, op zich, dat zou voor mij ook een overweging kunnen zijn, om dat te gebruiken. Maar ik moet dan even helder hebben uiteraard wat dat dan precies betekent en misschien dat we daar via de griffie dan nog even contact over kunnen hebben. Dat zou dan misschien, het amendement dienen we dan niet in, maar dan dit dus als dat een toezegging wordt. Maar dat ga ik via de griffie, dan even denk ik dat het handigst is om dat even op te nemen. Dank u wel.

De voorzitter: En dan ga ik naar de heer Jumelet.

De heer Jumelet: Even te verduidelijking, want voor niet technische mensen onder ons, hetgeen wat de wethouder zegt en voorstel, is hetgeen wat de heer Jonker eigenlijk gewoon aangeeft. Dus begrijp ik dat goed?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Hoek: Ja dat klopt.

De voorzitter: Dan gaan we naar de Jonker.

De heer Jonker: Nu kan ik de wethouder interrumpen. Dat mag, geloof ik. Bij interruptie, voorzitter, ik bedoelde inderdaad dat dat wat mij betreft nu niet hoeft te leiden tot een amendement aan het betreffende beleidsstuk maar dat we in een onderliggend stuk dat kunnen uitwerken en dan zou je zelfs kunnen overwegen dat in een beeldvorming in de commissie een keer voor te leggen, zodat iedereen daar ook vanuit politiek naar kan kijken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan weer naar de wethouder.

De heer Hoek: Volgens mij is het antwoord uit de commissie al gekomen, voorzitter. Ik heb nog wel een nuance op datgene wat de heer Duivesteijn zei, over middenmoter, ik heb gezegd een goede middenmoter en het is wel zo dat in de landen er weinig koplopers zijn laat dat ook duidelijk zijn. Dus een goed moment middenmoter, dat is op zich een compliment.

De voorzitter: Oké. We zijn aan de afsluiting. Ik heb toch nog een vraag aan de wethouder. U heeft een toezegging gedaan voor een beleidsstuk, als onderliggend beleidsstuk, daar moet toch wel een tijdspad in zitten. Wanneer denkt u dat dat voor een beeldvorming of naar de commissie komt daarin?

De heer Hoek: Dat dat kan ik nu moeilijk toezeggen. We hebben het nu over een beleidsstuk, het wordt steeds groter. We hebben het ook gehad over een bijlage. Wij zullen kijken wat mogelijk is en ik kan nu niet toezeggen wanneer dat dan op orde is. Maar goed, dat het een toezegging is, is duidelijk en het zou echt geen jaar duren, maar we moeten wel even kijken hoe dat binnen de ambtelijke organisatie past.

De voorzitter: Oké simpel, u doet een toezegging daarover, maar alleen nog niet tijdspad erbij. Binnen een jaar. Oké, tjonge jonge jonge zeg. We zijn er uiteindelijk denk ik, maar goed, ik concludeer dat er in ieder geval tussen nu en het raadsvoorstel dat de juiste terminologieën er ingezet worden, punten, komma's, spaties, hoofdletters, dat dat allemaal gecorrigeerd gaat worden en dat wordt dan naar de griffie aangeleverd op een moment dat de raad ook daar nog goed de tijd voor heeft om daarnaar te kijken. Ik concludeer ook dat er aanvankelijk een amendement ingediend zou worden, maar ik schat nu in dat is mijn conclusie, dat dat niet gaat gebeuren na de toezegging van de wethouder. En als ik het verkeerd heb, misschien wel heer Scheringa?

De heer Scheringa: Nee, ik wou even zeggen met de toezegging van de wethouder is dat waar wat u zegt. Dus bij deze een hamerstuk van onze fractie met de toezegging van de wethouder.

De voorzitter: Precies, maar daar was ik ook bezig, om dat samen te vatten. Ik was met mijn samenvatting... Dus en die toezegging, dat dat stuk komt dat heeft de wethouder gedaan. Dat heb ik daarnet ook aangegeven. Dus wat ik kan concluderen, is dat dit als een hamerstuk naar de raad gaat. Bij deze.

b. Vaststellen verslagen fractiegelden 2023

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende stuk ter advisering aan de raad is vaststellen verslagen fractiegelden 2023. Het is een stuk van de raad zelf, fracties kunnen inhoudelijke vragen zelf beantwoorden. Mocht er een vraag voor de procedure zijn, dan zal de commissiegriffier deze behandelen. Wie heeft er behoefte aan woordvoering voor dit stuk? Dat is niemand. Dan concludeer ik dat dit ook een hamerstuk zal zijn.

7. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: Dan gaan we nu naar de actualiteiten uit het college. Er zijn twee stukken aangeleverd. Een: het Actualiteitenoverzicht Duurzaam december 2023 en er is een voortgangsrapportage door het college aangeleverd en dan deel B, wat over Commissie Algemeen Bestuur gaat. Eerst even Actualiteitenoverzicht Duurzaam december 2023. Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Markus.

De heer Markus: Voorzitter, dank u wel. Ik zit nog even bij te komen naar aanleiding van de heer Hoek. Ik had nooit gedacht dat de heer Hoek ook over dit onderwerp zoveel zou weten, zoveel termen uit zijn mond zou schudden, dat is toch wel een unicum, moet ik moet ik eerlijk bekennen. Nee, maar even over de update rondom duurzaamheid, daarin lazen wij dat de wijkaanpak voor Bleiswijk Zuid niet mee doorgaat maar opgaat in een gemeentebrede verduurzamingsaanpak. En dat gaat dus toch wat snel, want de laatste informatie die we hebben ontvangen was een presentatie in 2021 en een brief van september 2022 en daar werd nog over gesproken dat het allemaal doorging, dat er een duurzaamheidsplan zou komen eind 2023. Nou, dat plan is er niet gekomen, maar nu is het helemaal van tafel. Dus we vragen eigenlijk aan de wethouder of hij voor de zomer in staat is om ons toch eens bij te praten door middel van een beeldvorming over hoe het nu staat met de transitievisie warmte Lansingerland en de hele wijkgerichte aanpakken daaromtrent, zodat we even goed op de hoogte zijn en weer aangehaakt zijn bij alles wat er speelt. Want wat er nu staat, gaat ons toch wat snel. Dank u wel.

De voorzitter: Akkoord. Verder nog over dit eerste onderdeel? Nee? Wethouder. Ja, duurzaamheid.

De heer Muis: Dank u wel. Dank, voorzitter, voor de vraag van de heer Markus. Ja, zeker voor de zomer kunnen we u bijpraten. Het is niet dat... Het gaat wel door hè. Bleiswijk Zuid, alleen het was van vanuit het begin, al in 2019 is het opgezet natuurlijk om op te schalen. Door de energiecrisis konden we natuurlijk ook niet alleen met Bleiswijk Zuid natuurlijk aan de slag zijn, want iedereen was natuurlijk geïnteresseerd in dezelfde informatie. Dus vandaar dat we sneller hebben opgeschaald dan aanvankelijk gedacht en nu ligt er ook gewoon een breed gedragen isolatieprogramma. En daar heeft u van alles over kunnen lezen. Subsidies, energiecoaches, voortzetting van het energieloket, bijeenkomsten, wijkadviesraden et cetera. Voorzitter, de heer Markus refereert ook aan de transitievisie warmte, die gaan we updaten. Die komt ook, net als allerlei ander beleid, komt dat natuurlijk onder de omgevingswet als een warmteprogramma in dit geval en dan komen we bij u terug ook voor de kaders, maar ik denk dat het heel goed is, ik hoor uw wens en volgens mij is dat ook onze behoefte, om u daar goed in mee te nemen en een presentatie voor de zomer, dat moet zeker lukken. Natuurlijk in overleg met de griffie, want die gaat daar natuurlijk zelf over. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar de voortgangsrapportage, dan het deel van de commissie AB. Wie heeft daar vraag over? Niemand. Niemand te vragen? Nee, oké, dan heeft de wethouder nog een opmerking.

De heer Hoek: Vers van de pers. Ik was later vandaag omdat ik naar de Tuinbouw Relatie Beurs ben geweest. Ja, niet dat je daar soort Tinder achtige... Maar het is om tuinbouw relaties. Heb ik alle Lansingerlandse bedrijven bezocht, maar daarvoor, en dat is nog veel belangrijker, werd in Aalsmeer, en daar was ik ook bij en dat vervult me wel met enige trots, daar werd de landelijke tuinbouw prijs uitgereikt. De landelijke tuinbouw prijs 2024 en die is gewonnen door de Stolk Brothers. En dat is een Lansingerland bedrijf. Dus, dat is dat is een mooi gegeven.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. Het mooie is dat de commissie het al wist, omdat bij het begin van de vergadering onze collega Van den Beukel dat ook aangegeven heeft. Verder nog? Geen vragen? Geen actualiteit uit het college? Nee.

8. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Dan gaan we naar de actualiteit uit de commissie. Zijn die er? Nee.

9. Verbonden partijen

De voorzitter: Verbonden partijen. Volgens mij zijn die ook niet aan de orde geweest. Nee niemand.

10. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Dan zijn wij nu aan de rondvraag. Rondvraag van de heer Bik, auto-inbraken parkeerplaats station Lansingerland-Zoetermeer. Gaat uw gang, heer Bik.

De heer Bik: Ja, dank u wel, voorzitter. De reden voor deze rondvraag is dat ik afgelopen zondag met de trein richting het zuiden ging. En aldaar flink wat glas en opengeslagen auto's zag staan. En vandaar de rondvraag die ik zo dadelijk ga formuleren en vandaag ook nog een keer versterkt door het feit dat er in de krant, een van de lokale kranten, ook een bericht stond dat er weer een auto op blokken stond waarvan de wielen waren verwijderd en alle ruiten waren ingeslagen. Weliswaar op station Rodenrijs, maar ik wilde graag toch eventjes de urgentie hiervan aangeven. Afgelopen weekend stond daar, niet voor de eerste keer, een auto met alle ruiten ingeslagen op de parkeerplaats aan de bijlaadplaats op station Lansingerland-Zoetermeer. Daarnaast lag het parkeerterrein op verschillende plekken bezaaid met autoruit glas. Dit zijn geen uitzondering meer, maar letterlijk schering en inslag. Naast het persoonlijke leed van de gedupeerden, gaat dit ook ten koste van het gebruik van het station. Vraag aan college, weet het college hiervan? Zo ja wat zijn de aantallen van de auto-inbraken. Is er een toename en zijn al maatregelen getroffen? En zo nee, wat is het college van plan om deze hotspot van auto-inbraken op korte termijn aan te pakken?

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar wethouder Fortuyn, die in deze de burgemeester vervangt. Wethouder Fortuyn.

De heer Fortuyn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter en mijnheer Bik, dank u voor de vraag. Ook wij zijn overvallen door deze informatie, die ons ook ter ore is gekomen en ook vandaag een roodkleurige wagen op blokken hebben zien staan. En het lijkt erop, het is ook een, twee maart gebeurt. Het lijkt er een beetje op dat in het weekend met een soort concentratie heeft plaatsgevonden. Maar even ingaan op uw vraag, team veiligheid zoals u weet, die hebben wij hier ook, naast de BOA's, maar de team veiligheid zelf is vandaag geïnformeerd over de inbraken en dat hebben wij niet eerder geweten. Dus door de vraagstelling die u zelf gesteld heb maar ook door de berichtgeving in de krant zijn we zojuist pas op de hoogte gesteld. En over die aantallen, in de nacht van een en twee maart hebben er vijf auto inbraken plaatsgevonden. Dus het lijkt inderdaad een beetje een soort gecoördineerde actie van op bestelling iets doen. Wat er gestolen is, weten we niet. Behalve dan de ene foto in de Heraut waarbij een auto op blokken staat en vier wielen weg zijn. Dus dan konden we nog wel even van de buitenkant zien, maar de rest niet. Is er een toename? Nou ja, er is wel even contact geweest met de politie. Er is geen toename van het auto-inbraak. Maar dan krijg je het antwoord over 2022/2023. Is een beetje een lastige. En of er maatregelen getroffen zijn. Nou, wat we wel doen, is de locatie wordt sinds twee maart wel extra meegenomen in de politie ronde, in de surveillance, dus gewoon de politieauto's die rondrijden. Daar zit ook Rodenrijs bij en voornamelijk in de nacht. En vanuit de politie is nog geen extra actie op deze locatie verder ondernomen. De locatie wordt vanuit de gemeente aangemerkt als aandachtslocatie, de rest zijn we nu al mee bezig en we zullen de BOA's de opdracht geven deze locatie structureel voor een periode van drie maanden of langer, zover nodig te nemen in de surveillance ronde. Dus we zullen ook zelf meer rondes gaan doen. En ik kan u ook mededelen dat er morgen ook een gesprek zal plaatsvinden met de politie over de verdere duiding van dit verhaal. Zeker ook omdat het allemaal heel recent is wat nu gebeurt en wij daar ook wel op willen acteren, dus wordt vervolgd.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bik.

De heer Bik: Ik heb nog een vervolgvraag. Zou het ook helpen om, en dat klinkt een beetje raar uit de mond van iemand van WIJ Lansingerland, maar om tijdelijk camera's te plaatsen?

De voorzitter: Zijn er nog anderen die een vraag willen stellen? Mevrouw Van Bakel.

Mevrouw Van Bakel: Behalve dat ik hem steun, de vraag, u was me net voor, dus ik ben ook benieuwd naar het antwoord. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Is de locoburgemeester het met ons eens dat bebouwing rondom het station de sociale veiligheid zal versterken en dat we dus snel moeten starten met woningbouw Bleizo-West? Dank u wel.

De voorzitter: De heer Fortuyn.

De heer Fortuyn: Mijnheer Duivesteijn, dank voor de vraag. Ik vind hem zeer retorisch, dus in dat geval heb je hem zelf beantwoord. Ten aanzien van de camera. We hebben morgen een gesprek. Ik zal daar inderdaad ook aandacht voor vragen om hier de aandacht voor te hebben wat we hier kunnen doen? Het wordt wel heel erg druk met camera's. En ja, u heeft er gelijk in, het is een van de middelen die wij kunnen inzetten. Maar we gaan er even naar kijken. We moeten iets meer duiding hebben. Over wat er nou precies gebeurd is en welke acties we erop gaan zetten. Maar goed dat is in ieder geval geagendeerd is, want het heeft ons ook wel wat zorgen gebaard.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn wij hiermee gekomen aan het eind van de vergadering. Ik wens u nog een fijne avond en ik sluit de vergadering